Porin Kirkkosanomat
8/2005

Juhlaviikolla maistellaan kotikirkkopipareita, sivu 8

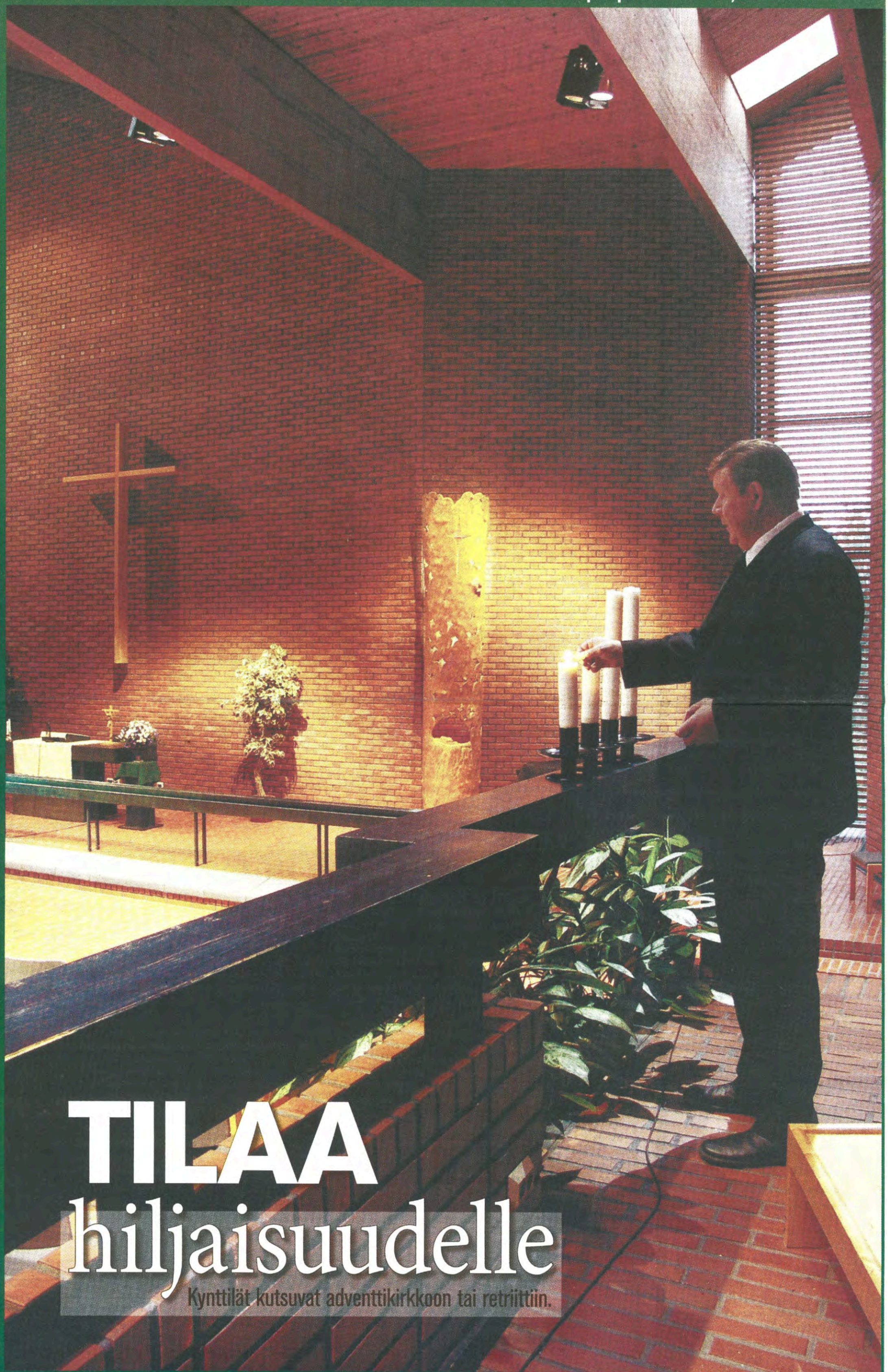

TILAA hiljaisuudelle

Kynttilät kutsuvat adventtikirkkoon tai retriittiin.

Suntio on monitaituri, sivu 11. Mukaan avustustyöhön, sivu 5.

© KIRKKO PORISSA

16.11.2005

© KIRKKO PORISSA

Opi nyt vanha ja nuori

Tätä vuotta on vietetty kristinuskon Suomeen tulon 850-vuotis-juhlavuotena. Tuleva Turun piispa Kari Mäkinen totesi jossakin lukuisista haastatteluista, että kertomukset piispa Henrikistä ovat riittävän tosia. Niinpä on vietetty ekumeenista Suomen kristittyjen yhteistä juhlavuotta.

850-vuotisen kristillisen historian suurmies on otsikon sanojen kirjoittaja Turun piispa Mikael Agricola, joka noin vuonna 1543 aloitti ABC-kirjansa vanhan ja nuoren oppimiskehotuksella. Kirja on katekismus, joka noudattelee Lutherin katekismusten muotoa ja sisältöä.

Uskonpuhdistuksessa yksi tärkeimmistä asioista oli kansankielisten Raamatun ja muiden kirkollisten kirjojen tekeminen. Sekä Luther että Agricola tekivät huikean työmäärän esimerkiksi Uuden Testamentin kääntämisessä.

Ajatus oli, että jokaisen pitäisi voida lukea evankeliumi omalla äidinkielellään. Agricola joutui tunnetusti työtä tehdessään luomaan suomen kirjakielen. Niin toimitaan vielä nykyäänkin. Raamatunkäännöstyön yhteydessä syntyy joidenkin kielien kirjakieli. Onkin edelleen tärkeää, että tärkeimmät ja syvällisimmät asiat voi käsitellä omalla kielellä.

Oma kieli ei ole vain puhumista varten. Se on myös kuulemista, vastaanottamista ja ymmärtämistä varten. Luonto ja hiljaisuus ovat yleismaailmallisia kieliä, mutta nekin kokemukset ihminen sanoittaa parhaiten omalla äidinkielellään.

Adventti on alkamassa, pieni paasto ennen joulua kehottaa hiljentymiseen ja hiljaisuuteen. Uskon, että joulunviettomme rikastuisi, jos ennen joulua elämää vähän yksinkertaistettaisiin. Voisimmekohan me hiljentää vauhtia niin, että hiljaisuuskin alkaisi puhua ymmärrettävällä tavalla ja synnyttää aidon joulun, Jeesuksen syntymän, odotuksen.

Hyvää adventinaikaa!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Adventti arjen kiireessä

Ensilumi on juuri satanut maahan, kun katse jo alkaa hakea adventtia. Syksyn värittämät lehdet ajelehtivat tuulen kuljettamina pitkin pihoja ja katuja. Syksyn kirkkaat värit muistuttavat vaatteiden ja palmunlehvien kirjavuutta, jotka kerran levitettiin lumenvalkoisten kalkkikivitalojen katveeseen katukivetyksen peitteeksi aasin kavioiden alle. Kansanjoukko riemuitsi ja antoi ilon puhjeta lauluksi ja ylistyshuudoiksi. Kansa otti vastaan Jeesuksen. Hän oli jo jonkin aikaa kulkenut heidän keskellään, ollut heidän kanssaan, kuunnellut, auttanut ja saavuttanut luottamuksen.

Pian kuitenkin Jerusalemin kujat täyttyivät uusista huudoista. Poissa oli ilo ja yhteisyys, ylistys vaihtui syytöksiin ja tuomioon. Ristin jälkeen kadut olivat taas tyhjät. Vain tuuli ajoi lehviä pitkin autioita kivetyksiä niin kuin tuuli ajaa usein syksyn hämärässä kirkasvärisiä lehtiä pitkin autioita katuja Porin puistoissa tai tyhjällä kylänraitilla.

Adventtina monet kokoontuvat kirkkoon laulaman tuttua "Hoosiannaa". Tuntuu kuin vasta siitä alkaisi matka kohti joulua. Kirkon lämpöä ja urkujen täyteläistä pauhua seuraa kuitenkin vielä monta kiireistä ja arkista päivää ennen joulua. Arjen työt, pikkujoulujen monenlainen meno, työteliäs juhlaan valmistautuminen kuluttaa kuitenkin pian "Hoosiannan" synnyttämän rauhan ja ylevyyden. Vain tuuli ajaa kohti vuoden pimeintä aikaa, juhlan ilo ja yhteenkuuluvuus kaikkoaa kauemmas ja odotuksen täyttymys karkaa helposti talviseen viimaan ja räntään.

Kuitenkin jossakin syvällä itää odotus. Samalla tavalla kuin luonto kantaa kylmyyden keskellä lupausta uudesta keväästä, adventti kantaa joulun odotusta ja elämän ihmettä. Arjen, kiireen ja pimeyden keskelle adventti tuo lupauksen elämän ihmeestä.

Vapahtajan syntymän juhla on lähellä. Hän syntyi kerran keskelle samanlaista arkea, kiirettä ja tungosta. Tuo syntymä avasi taivaan, kiireen keskeltä puhkesi ylistys uuden elämän edessä. Elämän, joka oli ristiäkin voimakkaampi; elämän, joka tarjoaa hiljaisuuden ja sisäisen rauhan.

Jari Grönroos

Syksyisistä lehdistä kadulla kulkija etsii jo adventin lupausta.

Adventti avaa meille "Hoosiannan" kautta portin joulun aikaan ja Vapahtajan syntymän ihmeeseen. Elämän ja arjen vaatimukset ja kiireet vievät usein mukanaan, mutta juuri niiden keskelle syntyi jouluna Vapahtaja tuoden uuden elämän mahdollisuuden. Kun yhdymme adventtina Hoosianna –hymniin, valmistaudumme samalla yllätykseen – löytämään joulun todellisen Lahjan.

Heimo Hietanen
kirkkoherra
Ahlainen ja Reposaari

i k k u n a p e n k k i

Vesilahja

Täytin viime kesänä viisikymmentä vuotta. Ellei vuosien saattoa muusta huomaa, niin siitä, että tavara vaivihkaa lisääntyy. Osa tarpeettomasta roinasta oli siirrettävä varastoon juhlien ajaksi. Silloin minä tunsin olevani ihminen, jolta ei puutu mitään.

En ole koskaan haaveillut palatseista enkä luksusautoista. Olikin vaikea sanoa, mitä haluaisin syntymäpäivälahjaksi. Onneksi hoksasin todella hyvän idean: Kirkon Ulkomaanavun projektissa porataan kaivoja Aasian ja Afrikan köyhiin kyliin.

Kyläläisiä opetetaan itse huoltamaan kaivonsa. Puhdas vesi pelastaa heidät monilta sairauksilta ja auttaa paremman elämän alkuun. Tahdoin antaa lahjarahat johonkin pysyvään ja tärkeään.

Lahja merkitsi lahjaa sen antajalle. Opin kiitollisuutta. Aloin ymmärtää, kuinka suuri asia puhdas vesi on minulle itsellenikin. Harva suomalainen tuntee edes nimeltä sairauksia, joita likainen vesi aiheuttaa. Jos täällä saadaan parin päivän vatsatauti likavedestä, täyttyvät lehtien yleisönosastot vihaisista purkauksista.

Aina eivät asiat ole olleet Suomessakaan näin hyvin. Eräs eläkeläinen kertoi, miten hän pääsi ensi kertaa asumaan taloon, jossa vesi tuli hanasta. Hän kiitti sydämestään Jumalaa. Ei enää koskaan raskaita vedenhakureissuja kaivolle.

Meidän maamme ei ole mitään hiekka-aavikkoa. Kyllä nämä marraskuun rännät ja adventtisohjot kestää, kun ajattelee sitä. Pääsee peruskysymysten äärelle. Mikä elämässä todella merkitsee? Mikä on tärkeää?

Täytin 50 vuotta, mutta yhtään vanhemmaksi ja viisaammaksi vastaajaksi en itseäni huomannut. Oli mukava tavata ystäviä ja sukulaisia. Heidän keskellään sitä tunsi Jumalan hyvän, hiljaisen johdatuksen elämässä. Minulla on sentään kaikki hyvin.

Syntymäpäiviäni juhlittiin ulkona. Vuoroin paistoi aurinko, vuoroin satoi. Onneksi sadekatokset kestivät. Olisinpa voinut lähettää sateen iloksi erämaan kuivuuteen.

Raino Salmijärvi

Pirjo Tiira
kappalainen

Porin Kirkkosanomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja**: Kari Erkkola. **Vs. toimitussihteeri**: Marjaana Perttula.
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien tiedotustoimikunta. **Osoite**: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin**: 6238 717. **Internet**: www.porievl.fi.
Kustantaja: Suomen Kirkko-Mediat Oy, PL 137, 00201 Helsinki. **Painatus**: Salon lehtitehdas. **Jakelu**: Suomen Posti Oy.
Ilmoitusmyynti: Tuula Vitamo-Lindström, p. (09) 4155 2309, faksi (09) 4155 2343. **Yksityistilaus**: 8 euroa vuosikerta.
Seuraava numero ilmestyy 14.12.2005

Etukannen kuva: Raino Salmijärvi, kuvassa suntio Hannu Mäkelä.

Tuore tradenomi Johanna Rönni kävi lopputyötään varten läpi lehtileikkeitä 30 vuoden ajalta.

Raino Salmijärvi

Seurakunta sanomalehdissä

– Kiinnostavaa on, miten seurakuntaa koskevien juttujen määrä eri lehdissä on vaihdellut vuosien mittaan, Johanna Rönni sanoo.

– Ja miten monenlaiset asiat vaikuttavat siihen, kuinka paljon seurakunnasta kirjoitetaan.

Johanna valmistui lokakuussa tradenomiksi Satakunnan ammattikorkeakoulusta. Hän tarkasteli lopputyössään kirkon mediajulkisuutta Porin sanomalehdissä. Johanna kävi läpi kirkkoa ja seurakuntaa koskevia lehtijuttuja vuodesta 1974 vuoteen 2004 saakka. Jutut valittiin viiden vuoden välein, ja mukana oli seitsemän tutkittavaa vuotta.

— Halusin tutkia, kuinka paljon kirkko saa julkisuutta paikallisissa lehdissä, ja millaiset aiheet nousevat esille.

1990-luvun taitteessa vähemmän juttuja

Seurakuntaa koskevien lehtijuttujen kokonaismäärä Porin seudulla kasvoi vuodesta 1974 vuoteen 1989. Vuosina 1989 ja 1994 juttuja oli selvästi vähemmän, mutta 2000-luvulle tultaessa seurakunnasta kirjoitetaan taas enemmän.

Seurakunnan saamaan kokonaisjulkisuuteen vaikuttavat esimerkiksi erilaiset tapahtumat. Myös hallinnolliset asiat saavat helposti julkisuutta, ja siksi niitä koskevat muutokset lisäävät lehtijuttujen määrää.

Kokonaismäärää kiinnostavampina Johanna pitää yksittäisten lehtien julkaisemia juttuja. Näiden määrä on tutkimuksen perusteella vaihdellut paljon. Esimerkiksi Uudessa Ajassa seurakuntaa koskevia juttuja on ollut vuosi vuodelta aina hieman enemmän, kun taas Porin Sanomissa juttuja ilmestyi vuonna 2004 kolme kertaa enemmän kuin viisi vuotta aiemmin. Satakunnan Kansassa kirkkoa koskevia artikkeleita oli vuonna 1999 120 ja vuonna 2004 88.

— Näiden vaihtelujen selittämiseksi pitäisi tutkia kunkin lehden taustoja, Johanna Rönni toteaa.

Journalismi muuttuu

Joitakin selityksiä erilaisiin juttumääriin Johanna Rönni löysi haastattelemalla kahta toimittajaa, Uuden Ajan **Jukka Vilponiemeä** ja Satakunnan Kansan **Marja Ylöstä**.

Marja Ylösen mukaan Satakunnan Kansan toimintatapa on muuttunut, ja tämä vaikuttaa kirkkoaiheisiin juttuihin. Aiemmin seurakunnasta saatettiin kirjoittaa, koska lehti halusi osoittaa arvostavansa uskonnollisia asioita. Nyt lehteä tehdään puhtaasti journalistisin perustein. Palstatilaa saavat aiheet, joilla on suurin uutisarvo. Tärkeää on myös uusien näkökulmien etsiminen.

Jukka Vilponiemi ei näe muutosta näin jyrkkänä. Hänen mukaansa juttuja on aina kirjoitettu esimerkiksi hallinnon asioista, sillä niissä liikkuu raha. Vilponiemi sanoo muutoksen tapahtuneen siten, että kirkosta uutisointi on tänä päivänä samalla tavoin kylmää kuin muistakin asioista uutisoiminen.

— Tässä ehkä näkyy myös ison ja pienemmän lehden ero, Johanna Rönni pohtii.

— Isossa lehdessä muutoksetkin ovat isompia.

Kuka kirjoittaa?

Sanomalehdessä päätoimittaja ja uutispäällikköt päättävät, mistä aiheista kirjoitetaan. Seurakunnan saamaan julkisuuteen vaikuttaa, keitä nämä ihmiset ovat ja miten kiinnostuneita he ovat seurakunnasta.

— Jos toimittaja ei tunne seurakuntaa, ei hän ole kiinnostunut etsimään esimerkiksi sopivinta haastateltavaa, Johanna Rönni kuvailee.

— Henkilökohtaisten suhteiden kautta seurakunta voi jonkin verran vaikuttaa julkisuuteen. Toisaalta esimerkiksi kokouksista uutisoiminen sujuu yleensä saman kaavan mukaan.

Katariina Mäkinen

h y v ä k y s y m y s

Kirkollinen vihkiminen

Kirkollisen vihkimisen ei aina tarvitse merkitä kesälauantaina vietettyjä mahtihäitä. Kristillisen avioliiton voi solmia myös seurakunnan virastossa tai vaikkapa kerrostaloyksiössä. Kirkolliseen vihkimiseen liittyviin kysymyksiin vastaa Porin seurakuntayhtymän keskusrekisterin johtaja, pastori **Kaisa Huhtala**.

Milloin voi saada kirkollisen vihkimisen?

— Tulevista aviopuolisoista molempien on oltava rippikoulun käyneitä evankelisluterilaisen seurakunnan jäseniä. Poikkeuksena toinen voi kuulua muuhun kristilliseen kirkkoon tai yhdyskuntaan, jos toinen kuuluu evankelisluterilaiseen seurakuntaan. Kirkollinen vihkiminen on siis mahdollista, jos toinen kuuluu vaikkapa Porin Teljän seurakuntaan ja toinen ortodoksiseen seurakuntaan.

Mitä kirkollinen vihkiminen edellyttää?

— Vihkimiseen tarvitaan pappi ja kaksi todistajaa. Jos vihkiminen tapahtuu seurakunnan virastossa, todistajat järjestyvät halutteassa myös viraston puolesta.

Lisäksi kuulutukset eli avioliiton esteiden tutkinta on hoidettava ennen vihkimistä. Kuulutukset voi pyytää keskusrekisteristä tai maistraatista. Keskusrekisteristä saa kuulutusten yhteydessä vihkiraamatun.

Muita rajoituksia kirkolliselle vihkimiselle Suomessa ei ole. Vihkiä voidaan mihin vuorokaudenaikaan tahansa ja missä tahansa.

Maksaako vihkiminen?

— Kirkollinen vihkiminen ei missään tilanteessa maksa. Pappi voi siis tulla vihkimään kesämökille kahdeksalta perjantai-iltana, eikä vihkimisestä tarvitse maksaa.

Miten avioliiton siunaus eroaa vihkimisestä?

Avioliiton siunaus ei ole juridinen toimenpide. Se tapahtuu useimmiten siviilivihkimisen jälkeen. Myös ulkomailla solmittu avioliitto voidaan siunata Suomessa. Jos on vaikkapa mennyt naimisiin katolisen papin vihkimänä Italiassa, voidaan liitto siunata vielä Suomessa.

Katariina Mäkinen

Uusi krematorio kayttoon

Porin Käppärän hautausmaan uusi krematorio otettiin virallisesti käyttöön perjantaina 4.11. Uusi krematorio sijaitsee vanhan krematorion ja siunauskappelin yhteydessä.

Vanha krematorio säilytettiin, ja sitä voidaan yhä käyttää esimerkiksi silloin, kun uutta uunia huolletaan. Krematorion uusiminen oli välttämätöntä työntekijöiden turvallisuuden ja ergonomian takia.

Kulttuurimatka Tukholmaan

Tammikuisella kulttuurimatkalla 12.-15.1.06 tutustutaan Tukholman Kuninkaalliseen Oopperaan, oopperataloon ja museoihin. Oopperassa nähdään ja kuullaan Puccinin Manon Lescaut, jonka pääroolissa on Inessa Galante.

Reissuun lähdetään torstai-iltana 12.1. ja paluu on sunnuntaiaamuna 15.1. Matka kulkee laivalla Turusta Tukholmaan ja takaisin, yksi yö ollaan Tukholmassa. Kulttuurimatkan järjestää Teljän seurakunta. Matkan alustava hinta-arvio on 280 €.

Matkalle tulee ilmoittautua sitovasti 25.11. mennessä Tarja Selinille, p. 02 6238826. Matkasta voi tiedustella Anne-Marie Grundsténilta p. 02 6508 854 tai 050 5204798.

Kulttuurimatka Tukholmaan 12.-15.1.06

Anne Pohtamo-Hietanen Sana Soi -illassa

Evankelista **Anne Pohtamo-Hietanen** on vieraana Sana Soi -illassa Keski-Porin kirkossa torstaina 24.11. klo 19. Laulun, sanan ja rukouksen illassa ovat mukana myös rovasti **Pauli Tuohioja** ja aluejohtaja **Heikki Mäki-Pesola** sekä Keski-Porin seurakunnan työntekijöitä.

Maksuttoman illan järjestävät Keski-Porin seurakunta ja Suomen Raamattuopisto.

Sana Soi -ilta Keski-Porin kirkossa to 24.11. klo 19

Anne Pohtamo-Hietanen.

Pekka Harne Porissa

Suomen Lähetysseuran työntekijä, rovasti **Pekka Harne** vierailee Porissa 20.-23.11. Pekka Harne on entinen Etiopian lähetti. Porilaiset muistavat hänet Porin seurakuntien Nuorisokeskuksen johtajana ja Keski-Porin seurakunnan kappalaisena.

Pekka Harne on kirjoittanut Vuosi apostolien matkassa -teoksen, joka johdattaa Apostolien tekojen tapahtumiin matkakertomuksen muodossa. Harneen teokseen on tänä vuonna tutustuttu Porin Seurakuntakeskuksen raamattupiirissä.

Pekka Harne toimii Suomen Lähetysseurassa verkkotoimittajana ja Lähetyskirkon pappina.

Hengellisen matkakumppanuuden kurssi

Eurajoen kristillisellä opistolla järjestetään hengellisen elämän selvittelyyn ja ymmärtämiseen keskittyvä kurssi. Kurssi koostuu kahden ja kolmen päivän seminaareista vuosina 2006 ja 2007.

Hengellisen matkakumppanuuden kurssi on tarkoitettu seurakuntien ja kirkollisten yhteisöjen vastuunkantajille, työntekijöille ja muille asiasta kiinnostuneille.

Kurssilla pyritään löytämään yhteys arkipäivän kokemusten ja hengellisen elämän välille sekä tutustutaan erilaisiin hengellisiin perinteisiin.

Kurssin kouluttajina ovat rovasti **Seppo Häyrynen**, hiippakuntasihteeri **Paula Hillukkala** ja hiippakuntasihteeri **Mika Mäntyranta**.

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
✆ 649 3888,
0400-869 304

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto AN-JA VIITALA OY
Uusikoivistontie 40, PORI

HEIKKILÄN HAUTAUSTOIMISTO
Urpo Karihaara Ky
PORI ETELÄPUISTO 13
puh. (02) 633 2125
ja (02) 633 2699
Päivystys myös
puh. (02) 641 7424
(02) 639 2196
050 512 1905

Kukkapuoti Johanna
Tilaathan joulukukkasi ajoissa.
Ruosniementie 152 A,
28220 PORI
Puh. (02) 6393 911

DIAKONIALAITOKSEN
HAUTAUSPALVELU
Porissa, Eteläpuisto 10, puh. 632 7011
Luvia puh. 558 1364
Ulvila puh. 538 7194
Merikarvia puh. 551 0005
Päivystys 044 705 2272
• KAIKKEA HAUTAUSALALTA •
www.pdl.fi

Raino Salmijärvi

Synttäriseurat siivittävät Länsi-Porin kirkkoherran Antti Koiviston 60-vuotispäivää tuomiosunnuntaina.

Papiksi kauppaopiston kautta

Pian 60 vuotta täyttävän Antti Koiviston tie papiksi, kirkkoherraksi ja lääninrovastiksi kulki kauppaopiston kautta.

Länsi-Porin kirkkoherra Antti Koivisto on lähes perusporilainen, itse asiassa kolminkertainen porilainen.

— Ensimmäisen kerran tulin Poriin puolivuotiaana Kokemäeltä, toisen kerran alueliitoksen yhteydessä, kun Lattomeri liitettiin Poriin vuonna 1971. Kolmannen kerran tulin nykyiseen virkaani vuonna 1986, kertoilee mies.

Ahaa-elämys hartaudessa

17-vuotiaana nuorukaisena Antti Koivisto löysi uskosta pohjan omalle elämälleen, mutta päätös papiksi opiskelusta vaati vielä kypsymistä. Varsinainen ahaa-elämyksen nuori mies koki Länsi-Porin seurakunnan hartaudessa isossa kappelissa. Hän istui sisarensa kanssa toisessa penkissä oikealla puolella ja näki hyvin, kuinka etupenkissä istunut silloinen seurakuntapastori **Simo Kiviranta** selasi muistiinpanojaan ennen puhetta.

— Silloin tajusin, että ei pappien tarvitsekaan osata kaikkea ulkoa! Kotimatkalla jo mietin, että entäpä jos…

Antti oli tuolloin käynyt vuoden kauppaopistoa. Hän kävi kuitenkin koulun loppuun, mutta paneutui papiksi lukemisen mahdollisuuksiin armeija-aikana. Ensin piti suorittaa lukio. Siihen aikaan ei ollut juurikaan iltalukioita, mutta Kiukaisista löytyi kaupalliisiin aineisiin erikoistunut lukio, joka piti myös kesäkursseja. Koivisto kävi kesäkurssit ja suositti lukion ensimmäisen ja toisen luokan yksityisesti. Kolmannen luokan hän istui koulussa.

— Kaupallisista aineista pääsin kuin koira veräjästä, Koivisto myhäilee.

Laudaturin ylioppilaspapereilla hän pääsi pyrkimättä teologiseen tiedekuntaan.

Oma pienuus korostuu

Valmistumisensa jälkeen Antti Koivisto työskenteli ensin papiston apulaisena ja kappalaisena Länsi-Porissa, sen jälkeen kolmen vuoden ajan kirkkoherrana Suodenniemellä ja saman verran kappalaisena Ulvilassa ennen nykyistä kirkkoherran tehtävää.

— On rikkautta, että olen saanut toimia niin erilaisissa seurakunnissa, Koivisto sanoo.

Lääninrovastina hän on päässyt tutustumaan myös lähiseurakuntiin, ja etenkin muutamat juhlatapahtumat ovat jääneet mieleen. Tällaisia ovat esimerkiksi Keski-Porin ja Pomarkun kirkkojen uudelleen käyttöönoton juhlat sekä piispanvaalit ja piispaksi vihkimykset.

Erityisen koskettavia muistojakin on pitkän pappisuran aikana tullut.

— Kaksi kertaa olen joutunut hautaamaan kolme ihmistä samalla kerralla. Perheen ja suvun suru on ollut niin massiivinen ja käsinkosketeltava, että siinä on tuntenut oman pienuutensa, Koivisto kertoo.

Tähän vuoteen asti Antti Koivisto perheineen asui Länsi-Porin kirkon yhteydessä olevassa virka-asunnossa. Syyskuun alussa Antti ja Terttu Koivisto sekä neljästä lapsesta nuorimmainen muuttivat rivitaloasuntoon Liinaharjaan. Lapsista vanhin on jo työelämässä ja kaksi opiskelemassa.

Synttäriseurat

Kirkkoherra Antti Koiviston 60-vuotissynttärit sujuvat samalla sabluunalla kuin 50-vuotisjuhlat: kahvia, seurapuheita ja lopuksi ehtoollishetki.

Länsi-Porin lempeän paimenen synttärikutsu osuu tuomiosunnuntaihin 20.11.2005. Ystävät, tuttavat ja seurakuntalaiset ovat tervetulleita kahville klo 15-17 Länsi-Porin kirkolle.

Klo 17 alkaa seurahetki, jossa puhuvat teologian tohtori **Heikki Huhtala**, Hämeenkyrön kappalainen **Tenho Korhonen** ja Länsi-Porin seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja **Antti Linnainmaa**. Huhtala on Koiviston entinen esimies ja rippikoulunopettaja, Korhonen puolestaan kurssi- ja huonetoveri opiskeluajoilta.

Merkkipäivä päättyy ehtoollishetkeen kirkossa klo 18.

Kirkkoherra ei pidä synttäreitä lahjojen ja kukkien toivossa, vaan toivoo, että mahdolliset muistamiset suunnattaisiin Länsi-Porin ystävyysseurakunnan Moksa-Ersän työn tukemiseen. Juhlapaikalla on kippo tätä varten.

Antti Koivisto tutustui Moksa-Ersän seurakuntaan Sorrin seuroissa 1990-luvun alkupuolella. Seurakunnassa oli innostusta lähteä tukemaan parin tuhannen kilometrin päässä sijaitsevaa, vastasyntynyttä seurakuntaa.Länsiporilaiset ovat tukeneet seurakuntaa kirkon rakentamisessa ja papin palkkauksessa. Pappi on saanut myös auton käyttöönsä länsiporilaisten ja lähiseurakuntien antaman tuen turvin.

— Itsekin olen ollut kaksi kertaa Mordvassa. Erityisen liikuttavaa on se, että seurakunta jumalanpalveluksissaan muistaa rukouksin Länsi-Porin seurakuntaa, Antti Koivisto kertoo.

Marjaana Perttula

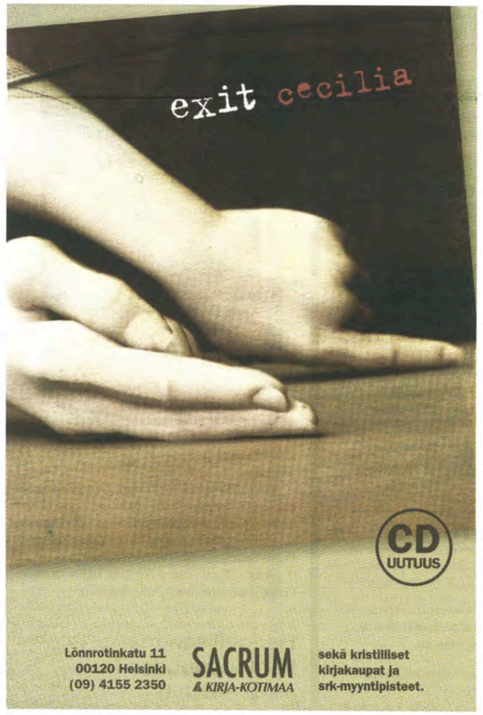

Joulunumero ilmestyy 14.12.
Paikkavaraukset 30.11. mennessä.
ILMOITUSMYYNTI
Tuula Vitamo-Lindström
(09) 4155 2309
ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

KIRKKO
KIRKKO SUOMESSA 850 VUOTTA –

Suomalaisten sivistys on kirkollista perua. Satojen vuosien ajan kirkko huolehti niin koulutuksesta kuin köyhäinavustakin.

ABC-kirjasta kaikki alkoi

Katariina Mäkinen

— Suomalaista kulttuuria on mahdoton ymmärtää ilman kristinuskon vaikutuksen tuntemista, Eija Palmu-Koskinen sanoo.

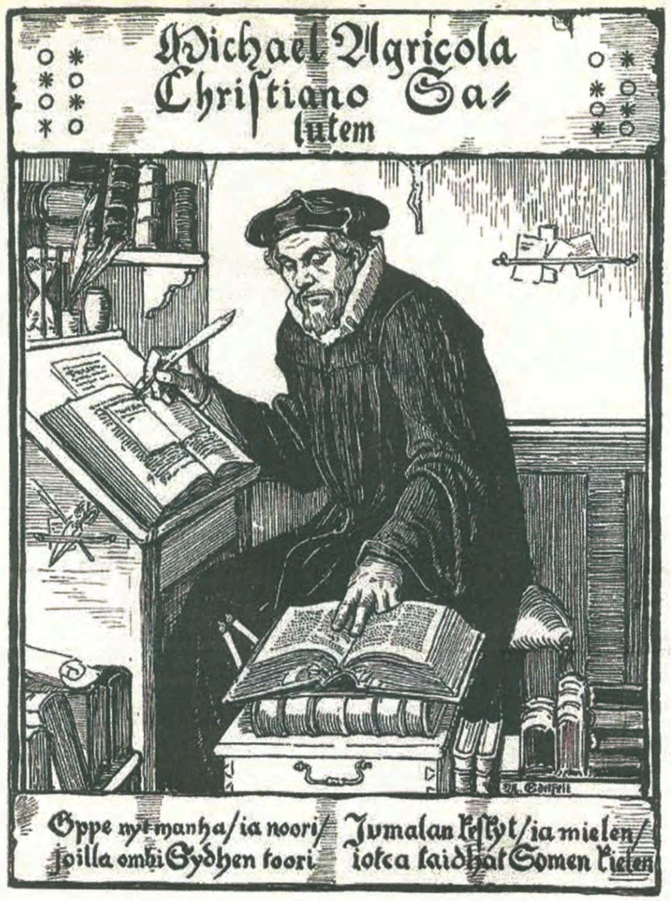

Kielitaiturin Mikael Agricolan kuolemasta on vuonna 2007 kulunut 450 vuotta.

— Uskonpuhdistuksen myötä Suomessa aloitettiin määrätietoinen kansanopetus, kertoo Kuninkaanhaan koulun uskonnonopettaja Eija Palmu-Koskinen.

Uskonpuhdistuksen pääperiaatteisiin kuului, että jokaisen tulee saada lukea Raamattua omalla äidinkielellään. Suomessa Mikael Agricolan merkitys oli valtava.

— Ennen häntä täällä ei oikeastaan ollut kirjallista kulttuuria, Eija Palmu-Koskinen sanoo.

Agricola kustansi omista vähistä varoistaan Uuden Testamentin käännöksen. Kirkon omaisuus oli uskonpuhdistuksen myötä huvennut täydellisesti. Jopa kirkonkellot oli kuljetettu Tukholmaan, jossa niistä taottiin tykinkuulia. Messukasukoista tehtiin vaatteita kuninkaan lapsille. Kustaa Vaasa, joka mahtikäskyllään oli erottanut kirkon Paavin huomasta, ei antanut varoja käännöstyöhön.

Rahoitusongelmista huolimatta Agricola sai työnsä tehtyä. Samalla syntyi myös suomen kirjakieli.

— Hän oli varsinainen kielinero, hallitsi täydellisesti suomen, ruotsin ja latinan, Palmu-Koskinen toteaa.

Agricola osasi myös kreikkaa, hepreaa ja saksaa. Uutta Testamenttia kääntäessään kielineron oli luotava jopa uusia sanoja, kuten omatunto ja vertaus.

Kinkereitä ja huolta heikommista

Kansanopetusta varten Agricola käänsi ABC-kirjan. Sitä tavalittiin 1600-luvun kinkereillä, joilla kyläläisten lukutaito ja kristinopin tuntemus mitattiin. Seurakuntalaiset kerääntyivät yhteen taloon, ja jokaisen osaaminen merkittiin kirkonkirjoihin.

Kinkereistä kehittyi vuosien mittaan rippikoulu. Rippikoulun opettajina toimineet lukkarit olivat koulutukseltaan pappeja. Rippikoulussa suomalaiset oppivat lukemaan ja perehtyivät kristinoppiin.

Lukkarit vastasivat kansalaisten opetuksesta aina 1860-luvulle saakka. Vasta tuolloin perustettiin kuntalaitos, ja valtio otti hoitaakseen koulut, sairaalat ja köyhäinhoidon. Sitä ennen kirkko oli huolehtinut myös sairaista ja köyhistä.

— Lähimmäisen rakastaminen on yksi niistä asioista, jotka kirkko on tuonut tähän kulttuuriin, Palmu-Koskinen sanoo.

Jo 1300-luvulla kirkko perusti hoitolaitoksia sairaille. Vuosisatojen ajan on järjestetty keräyksiä köyhien auttamiseksi. Ennen vanhaan vaivaisukot olivat tuttu näky kirkkojen läheisyydessä. Nykyisin kirkon diakoniatyö tavoittaa tuhansia ihmisiä päivittäin.

— Esimerkiksi 1990-luvulla kirkko järjesti keräyksen ylivelkaantuneiden suomalaisten auttamiseksi, Palmu-Koskinen muistelee.

— Se herätti kummastusta, ihmeteltiin, miksi kirkon pitää heitä auttaa.

Vasta kirkon toiminnan jälkeen myös valtio ryhtyi määrätietoisiin toimiin ylivelkaantuneiden elämän helpottamiseksi.

— Kirkko on aina ollut edelläkävijä heikompien auttamisessa, Eija Palmu-Koskinen huomauttaa.

Kristinuskon tulo Suomeen merkitsi aikanaan esimerkiksi orjuuden, verikoston ja lasten surmaamisen kieltämistä.

Rokotuksia ja kasvikartoitusta

Kristinuskolle rakentuneen sivistyksen maana Suomi ei ole poikkeus.

— Katolisella keskiajalla luostarit olivat Eurooppassa kaiken tieteen ja kulttuurin keskuksia, Palmu-Koskinen sanoo.

Luostareissa kopioitiin kirjoja, harrastettiin tieteitä ja taiteita, kasvatettiin lääkekasveja ja kehitettiin hyötykasvien viljelyä. Luostarit kelvittivät tietoa ja ylläpitivät majataloja, sairaaloja ja kirjastoja.

— Uskonpuhdistus oikeastaan tukahdutti sivistystyön Keski-Euroopassa, koska kirkko köyhtyi ja luostarit lakkautettiin, Palmu-Koskinen toteaa.

— 1600-luvulla kirkko keskittyi aika ahdasmielisesti puhtaan opin levittämiseen.

1700-luvulla siirryttiin intomieliseen valistukseen. Evankeliumin julistus jäi Palmu-Koskisen mukaan hieman syrjään, ja papeista tuli innokkaita tiedemiehiä. Suomessakin piispat määräsivät jokaisen papin kartoittamaan seurakuntansa alueen kasvillisuuden.

— Saarnatkin käsittelivät viljelytyötä ja rokotuksia, Palmu-Koskinen kuvailee.

Arkipäivän juurille

Läntisen kirkon vaikutus näkyy nykypäivänä monissa huomaamattomissakin seikoissa.

— Vaikkapa kristillinen ajanlasku ja juhlapyhät, Palmu-Koskinen miettii esimerkkejä.

— Lepopäivän pyhittäminen eli yksi lepopäivä viikossa.

Kirkko on ollut ja on yhä lukemattomin tavoin mukana suomalaisen arjessa. Käytännön seikkojen ohella kristillinen kulttuuri on syvällä meissä kaikissa, halusimmepa tai emme. Tunteakseen itsensä on tunnettava omat juurensa. Suomalaisten juuret ovat tiukasti sidoksissa kristinuskoon.

Katariina Mäkinen

Apua lapsille ja vanhuksille

Pomarkussa toimiva valtakunnallinen Lähetysapu tekee ennen joulua useita avustusmatkoja Venäjän ja Viron vanhainkoteihin, lastenkoteihin ja katulasten pariin.

Lähetysapu ottaa mielellään vastaan käytettyjä hyväkuntoisia talvivarusteita: villapaitoja ja talvikenkiä, käsineitä ja sukkia. Myös erilaiset koulutarvikkeet, kynät ja vihkot, ovat tervetulleita viemisiä. Suklaa ja lelut ilahduttavat jouluna pientä mieltä.

Lahjoituksia voi tuoda pastori **Tarja Isokorvelle** Porin Teljän seurakunnan tiloihin osoitteeseen Hallituskatu 9b. Tarja Isokorpi toimittaa avustukset eteenpäin matkalle kohti Suomen lähialueita. Marraskuussa toimitetut avustustavarat menevät jouluksi perille, mutta myöhemminkin voi tuoda tavaraa.

Apua Viroon ja Venäjälle
Tarja Isokorpi p. 02 6508 881

Näyttelyssä joulukuusia ja juhlapöytiä

Jouluisia pöytiä ja kuusia on esillä Pihlavan seurakuntatalolla lauantaina 26.11. klo 10–15 ja sunnuntaina 27.11. klo 11–16.

Kauneimman pöydän kattauksesta kilpailevat esimerkiksi Pihlavan Kukkakammari ja Lahjakeittiö Paprika. Kuusia koristelevat muun muassa Porin Tianoon Tilkkuflikat, Enäjärven koulun iltapäiväkerho.

Musiikkista vastaavat Ylistyslauluryhmä, Enäjärven koulun kuoro ja Irma Grönroos. Puffetissa on tarjolla herkkuja, myytävänä on myös arpoja ja joulukortteja. Näyttelyvieraat pääsevät äänestämään kauneimmasta pöydästä ja kuusesta.

Näyttelyn avaa kirkkoherra **Pertti Hietalahti**. Lauantaina paikalla on myös nimikkolähetti **Annika Utriainen**. Tilaisuuden tuotto annetaan lähetystyölle.

Pöytä- ja kuusinäyttely Pihlavan seurakuntatalolla la 26.11. klo 10–15 ja su 27.11. klo 11–16

Perinteiset adventtimyyjäiset

Adventtimyyjäisissä Väinölän kirkolla lauantaina 26.11. klo 11–13 on tarjolla muun muassa ihania retrotauluja ja kangaspuissa kudottuja tuotteita. Myyjäisistä löytyvät myös huovutetut joulukoristeet ja herkulliset joululeivonnaiset.

Myyjäisten tuotolla lahjoitetaan Kirkon Ulkomaanavun kautta kaivo Intiaan.

Joulumyyjäisiä on lähes kaikissa seurakunnissa marraskuusta joulukuun puoleenväliin saakka. Itsenäisyyspäivänä myyjäisissä voi vierailla Ruosniemen kirkossa tai Seurakuntakeskuksessa. Joulumyyjäisiä on myös muun muassa Reposaaren ja Toejoen pappiloissa sekä Pihlavan seurakuntatalolla.

Adventtimyyjäiset Väinölän kirkolla la 26.11. klo 11-13

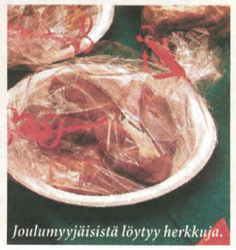
Joulumyyjäisistä löytyy herkkuja.

© KIRKKO PORISSA

Voimaa hiljaisuudesta

Kun elämä on jatkuvaa ääntä ja puhumista, voi lisää voimaa saada hiljaisuudesta. Hiljaisuuden viljely voi olla yksinoloa tai hiljaisuutta ryhmässä. Kristillisessä hiljaisuuden retriitissä pyritään yhteyden löytämiseen ilman sanoja.

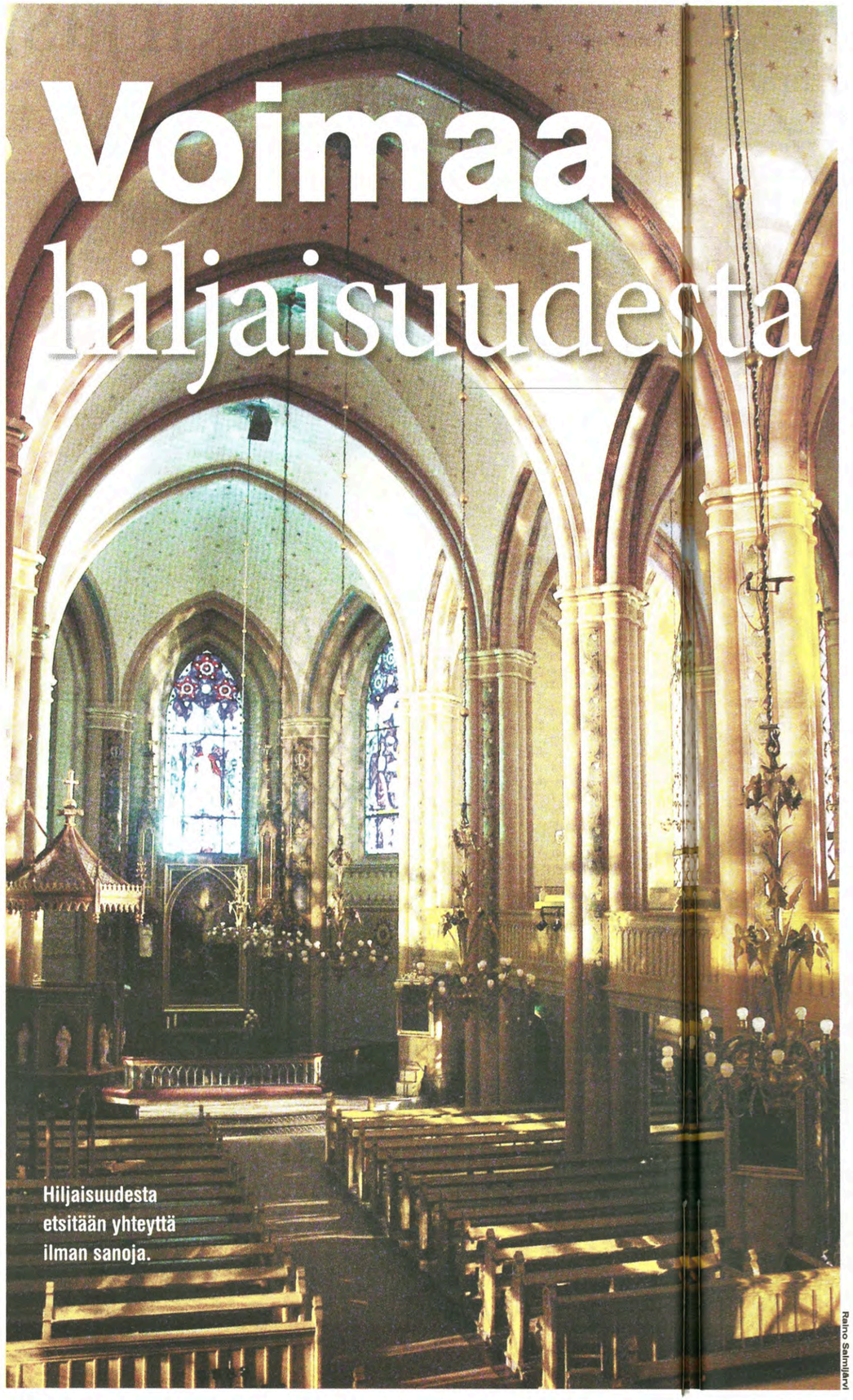

Hiljaisuudesta etsitään yhteyttä ilman sanoja.

Raino Salmijärvi

— Retriittien kysyntä on kasvanut. Hiljaisuudelle on kasvava tarve, sanoo Satakunnan Keskussairaalan sairaalapastori, retriittiohjaaja **Raija Kiviniitty**.

Reposaaren Junnilassa retriittejä vetänyt Kiviniitty kertoo, että hiljaisuutta ja lepoa kaipaavat erityisesti ihmiset, joilla on työssään paljon kohtaamisia. Jatkuva sosiaalisuus ja reagoimisen pakko vievät voimia. Vetäytymällä hetkeksi pois totutusta saa asettaa mielensä lepoon.

Hiljaisuuden retriitti kestää yleensä viikonlopun, mutta hiljaisuutta viljellään myös muissa kirkollisissa tapahtumissa. Seurakunnissa järjestetään hiljaisuuden messuja, hiljaisuuden päiviä ja -iltoja. Yhteistä hiljaisuuden viljelylle on hiljaisen tilan ja ajan tarjoaminen, mahdollisuus olla yhdessä ilman tavanomaista keskustelua.

Retriiteissä noudatetaan tiettyä päiväohjelmaa, johon kuuluu rukoushetkiä. Jokaisella on oma huone ja hiljaisuuden alettua ei puhuta edes ruokapöydässä. Myös kännykät pidetään suljettuina.

Retriitissä mietitään usein elämänvalintoja

Hiljaisuuden retriitti saattaa kokemattoman mielestä tuntua pelottavalta. Raija Kiviniitty sanookin, että ensikertalaisten mielissä pyörii usein monenlaisia kysymyksiä. Miten hiljaisuuteen pystyy ja miten sitä kestää?

Hiljaisuuteen lähdetään aina omien elämänkysymysten kanssa. Se voi tuntua myös vaikealta, jos mielessä on liikaa ristiriitaisia asioita. Kiviniitty toteaa, että yleensä huoli häviää nopeasti, mutta joskus retriitti pitää keskeyttää.

— On olemassa painostavaa hiljaisuutta ja hyvää, voimaa antavaa hiljaisuutta. Retriitissä ohjaajalta voi varata keskusteluajan, jos haluaa puhua mielessään olevista asioista. Usein retriittiin lähdetään miettimään omia elämänvalintoja, muutoksen kynnyksellä.

Hiljaisuuden kokeminen riippuu paljon siitä, mitä ihminen lähtee hakemaan. Etsitäänkö lepoa vai pohditaanko elämänmuutosta. Toiset tulevat hakemaan eloa hengelliseen elämään.

— Voi lähteä myös kyselevällä ja katselevalla mielellä, Kiviniitty muistuttaa.

Usein retriittiin tulleet harmittelevat sitä, että tuli nukuttua liikaa, mutta Kiviniitty pitää sitäkin hyvänä.

— Silloin ihminen on ollut vain levon tarpeessa, hän sanoo.

"Miksi otsikoissa ei kerrota hiljaisesta joulusta?"

Joulunodotus merkitsee usein kiirettä. Pitää ostaa lahjat ja laittaa koti kuntoon. Raija Kiviniitty sanoo, että asiat voi tehdä myös toisin.

— Hiljaisuus voi toimia vastavoimana. Lähestyvä adventti on Kristuksen syntymäjuhlaan valmistautumista, siihen hiljentymistä, Kiviniitty kertoo.

Vaikka mainokset muuta viestivätkin, voi joulunajasta tehdä koko perheen hiljentymisen ja rauhoittumisen aikaa. Myös perinteinen joulurauhan julistus kertoo hiljentymisen ja rauhan tarpeesta.

Joulunajan uutisia seuratessa mieleen tulee helposti, että ihmiset harrastavat kaikkea muuta paitsi hiljentymistä. Otsikot kertovat turvakotien täyttymisestä ja alkoholimyynnin kasvusta.

Kiviniitty muistuttaa, että uutisoinnissa pyritään tuomaan esille usein vain negatiivisia asioita, mutta toki hiljaisen joulun viettäjiäkin löytyy. Toisaalta monilla on joulun varalle niin paljon vaatimuksia ja odotuksia, että yhdessä vietetyt vapaapäivät tuovat esille ongelmia.

— Miksi otsikoissa ei koskaan kerrota hiljaisesta joulusta, hän kyselee.

Jumalanpalveluksessakin tilaa hiljaisuudelle

Kasvavasta suosiosta huolimatta hiljentyminen ei ole kristillisessä perinteessä mikään uusi ilmiö.

Kiviniitty kertoo, että Jeesuskin tarvitsi hiljaisuutta saadakseen voimaa.

— Hän sanoi opetuslapsille, että lähtekää mukaani johonkin yksinäiseen paikkaan, niin saatte vähän levähtää.

Hiljaisuuden viljelyä harrastetaan kaikissa kristillisissä kirkoissa. Myös luostarilaitos perustui hiljaisuuteen vetäytymiseen.

Hiljaisuuden retriittien ja messujen suosio on kasvussa. Etsivätkö nykyihmiset kirkosta hiljaisuutta saarnojen sijaan?

— Hiljaisuus on itsetutkiskelua samoin kuin jumalanpalvelus. Myös hiljaisuudella voi olla hengellinen sanoma ja ollaanhan jumalanpalveluksessakin hiljaa, pysähtyneinä sanoman äärelle, Kiviniitty miettii.

Hän kertoo, että hiljaisuuden viljely on rinnakkainen ilmiö sen kanssa, että luterilainen kirkko on sanan ja saarnan kirkko. Hiljaisuuden messussa ei ole perinteistä saarnaa, mutta musiikkia ja rukouksia siihen kuuluu.

Hiljaisuutta voi viljellä myös yksin

Hiljaisuutta löytääkseen ei ole pakko lähteä retriittiin. Hiljaisuuden viljelyä voi harjoittaa kuka vain omassa elämässään.

Hiljaisuutta voi löytää vaikka luonnossa kulkemalla. Kiviniitty painottaa, että hiljaisuus on jokaisen oma mahdollisuus, mutta kristilliseen hiljaisuuden viljelyyn kuuluu yhdessäolo ja rukous, yhteyden etsiminen ilman sanoja.

— Rukous voi olla myös hiljainen, meditatiivinen. Joskus retriitissä järjestetään myös raamatuntekstimeditaatio. Siinä luetaan teksti, jonka jälkeen ollaan hiljaisuudessa.

Omassa elämässään sairaalapastori Raija Kiviniitty viljelee hiljaisuutta aktiivisesti.

— Raivaan itselleni kotioloissa usein hiljaista aikaa ja tilaa. Olen saanut paljon voimaa hiljaisuudesta. Olen työssä koko ajan tekemisissä kivun, ahdistuksen ja kärsimyksen kanssa.

Retriittejä Suomessa yli 30 vuotta

Kiviniitty liittyi jo 80-luvulla Hiljaisuuden ystäviin. Hän kertoo, että Suomeen ensimmäiset hiljaisuuden retriitit tulivat 70-luvulla.

Retriittitoimintaa järjestetään nykyään ympäri Suomen. Porin seurakunnat järjestävät säännöllisesti retriittejä, mutta retriittiin voi osallistua missä päin maata tahansa. Koulutettuja retriittiohjaajia Suomessa on noin 400, joista suurin osa on pappeja, mutta pappius ei ole vaatimus. Kiviniitty kertoo, että joukosta löytyy myös yksi kampaaja.

— Hyvin pitkälle hiljaisuuden viljely on viety Turun seurakuntayhtymässä, jossa järjestetään nykyään myös työelämäretriittejä.

Pääsääntöisesti retriittiin lähdetään yksin, mutta nykyään jotkut seurakunnat järjestävät myös avioparirетriittejä.

Retriitissä on lähes aina joku teema. Kiviniitty kertoo, tämänsyksyisessä Reposaaren Junnilan retriitissä teemana oli "Jumalan huolenpito". Kaikki rukoukset ja raamatuntekstit oli valittu teeman mukaan.

Hiljaisuus voi auttaa enemmän kuin puhe

Sana retriitti tulee englannin kielen sanasta "retreat", joka merkitsee vetäytymistä erilleen, takaisin päin. Vaikka hiljaisuuden tila pohjimmiltaan on ihmisen sisimmässä, sen löytämistä auttaa retriittipaikka, joka on luonnon keskellä, rauhallisessa ympäristössä.

— Hiljaisuutta on vaikea löytää kaupungin hälyssä, Kiviniitty sanoo.

Retriitistä voi löytää paitsi lepoa myös uusia voimaa työhön ja elämään. Raija Kiviniitty kertoo, että erityisesti hoitoalan ihmiset ovat löytäneet retriitistä voimavaroja potilaan tuskan kohtaamiselle. Hiljaa potilaan kanssa oleminen voi usein auttaa enemmän kuin puhe.

Akuutin kriisin keskellä elävälle retriitti saattaa muodostua liian raskaaksi. Myöskään syvästi masentuneelle hiljaisuus ei ole hyväksi.

Kiviniitty korostaa, että retriitti on ensikertalaiselle aina seikkailu.

Katri Ala-Ojala

Hiljaisuuden Ystävät ry on vuonna 1986 perustettu yhdistys, joka edistää ja tekee tunnetuksi hiljaisuuden viljelyä ja retriittitoimintaa sekä toimii Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuksen pohjalta ekumeenisessa hengessä.

Yhdistys järjestää retriittejä, retriitinohjaajakoulutusta ja muuta toimintaa, joka pyrkii johdattamaan hiljentymiseen, raamattumietiskelyyn ja sisäiseen rukoukseen.

Hiljaisuuden viljelyä harrastetaan kaikissa kristillisissä kirkoissa. Ortodoksisessa kirkossa hiljaisuutta ja lakkaamatonta rukousta vaalitaan erityisesti luostareissa. Englannissa retriittitoiminnalla on pitkät perinteet. Myös pyhiinvaellus on vanha hiljaisuuden viljelyn muoto.

Euroopassa on lukuisia hiljaisuuden yhteisöjä. Yksi tunnetuimmista on vastikään murhatun Veli Rogerin perustama Taizé, ekumeeninen rukoushiljaisuuden yhteisö Ranskassa.

Suomessa retriittejä järjestetään seurakuntien leirikeskuksissa ja retriitteihin erikoistuneissa hiljaisuuden keskuksissa.

Lisätietoja yhdistyksestä, keskuksista ja retriiteistä:
www.kirkkopalvelut.fi/hiljaisuudenviljely.fi

Katri Ala-Ojala

Raija Kiviniitty sanoo, että hiljaisuuden retriitti voi sopia vaikka kotiäidille.
— Joskus voi tuntua, että kotona on vaikea löytää omaa rauhaa ja aikaa itselle. Levännyt äiti jaksaa olla lasten kanssa eläväisempi.

PORIN SEURAKUNNAT
marras – joulukuussa 2005

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 20.11. messu — Su 27.11. sanajumalanpalvelus, mukana päiväkerholaiset — Su 4.12. messu — Ti 6.12. sanajumalanpalvelus — Su 11.12. klo 12 (huom. aika) mukulamessu

Naistenpiiri

Seurakuntakodissa joka toinen keskiviikko klo 13, seur. 23.11. ja 7.12.

Lähetyspiiri

Ahlaisten lähetyspiiri seurakuntakodissa Ti 29.11. klo 13 — Lampin lähetyspiiri Ti 29.11. klo 18 Toivo ja Aili Peltomäellä

Piirien yhteinen joulujuhla

Seurakuntakodissa Ti 13.12. klo 13

Perhekerho

Seurakuntakodissa joka toinen keskiviikko klo 10.30-12, seur. 16.11., 30.11. ja 14.12. joulujuhla

Päiväkerhojen joulujuhla

Seurakuntakodissa Ma 19.12. klo 18

Metsäkirkko

Kellahden kirkkoniitty Ti 13.12. ko 19

Vanhustentalot

Hartaushetki To 24.11. klo 12 kerhotilassa

Kauneimmat joululaulut

Ahlaisten kirkko Su 27.11. klo 18 — Kellahden koulu Su 11.12. klo 15 — Lampin koulu Su 11.12. klo 18

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 20.11., rovasti Timo Kökkö, Tuija Kruus, Juhani Kemppainen, seppeleenlasku, jääkärit 20 vuotta, kirkkokahvi, diakoniatyö, pyhäkoulu kirkkotuvassa klo 10-11 — Su 27.11., Kari Erkkola, kirkkokuoro, Paavo Rusava, Juhani Romppanen, kirkkokahvi Kansanlähetyksen lapsityölle, pyhäkoulu kirkkotuvassa klo 10-11 — Su 4.12. Tuija Kruus, Paavo Rusava, Juhani Romppanen, kirkkokahvi diakoniatyölle, pyhäkoulu kirkkotuvassa klo 10-11 — Ti 6.12. klo 10 sanajumalanpalvelus , Veikko Hytti, Porin Mies-Laulu, Juhani Romppanen, seppeleenlasku, kirkkokahvi Päiväkoti Ankkurille — Su 11.12., Pirkko Heikkilä, Jyrki Kaukanen, joulukorttikolehti, Juhani Kemppainen, kirkkokahvi (pienryhmätyö), pyhäkoulu kirkkotuvassa klo 10-11
Vanhan käsikirjan rippi ja ehtoollinen Su 20.11. klo 17, Risto Auerma, Juhani Kemppainen
Kirkkoraamattupiiri Ma 21.11. klo 12, Marja-Leena Silvan
Sana soi; Laulun, sanan & rukouksen ilta To 24.11. klo 19, evankelista Anne Pohtamo-Hietanen, rovasti Pauli Tuohioja, aluejohtaja Heikki Mäki-Pesola, kolehti SRO:n evankelioimistyölle, järj. Keski-Porin seurakunta ja Suomen Raamattuopisto
Sanan ja rukouksen ilta La 26.11. klo 18
Joulun rauhaa! Cygnaeuksen musiikkiluokkien konsertti Su 27.11. klo 15, mukana myös lapsikuoro Kuuskasit, joht. Vuokko Järvenpää, Juhani Romppanen, urut
Adventtivesper Su 27.11. klo 18, Keski-Porin kirkkokuoro, Paavo Rusava, Juhani Romppanen
Aamuehtoollinen Ke 30.11. klo 8, Juhani Kemppainen
Lasten adventtikirkko Ke 30.11. klo 10, Juhani Kemppainen
Palmgren opiston Kamarikuoron joulukonsertti Pe 2.12. klo 18
Kysyn Raamatusta Su 4.12. klo 17, Pirkko Heikkilä, Jyrki Kaukanen, pienryhmätyö
Porin Mies-Laulun isänmaallinen konsertti Ma 5.12. klo 19
Lasten kauneimmat joululaulut Su 11.12. klo 15, Paavo Rusava
Kauneimmat joululaulut Su 11.12. klo 18, Kirkkokuoro, Paavo Rusava, Juhani Kemppainen
Sävelsirkkujen joulukonsertti Ma 12.12. klo 19
Satakunnan Sotaveteraanikuoron hengellinen jäähyväiskonsertti To 15.12. klo 18, joht. Veikko Lehtonen, Juhani Romppanen, urut
De vackraste julsångerna To 15.12. klo 18 Kirkkotupa, Kaisa Huhtala
Juhlava joulukonsertti Pe 16.12. klo 19, Tempori, Sempre Balanssi, Katajanmarjat
Porin Laulajien joulukonsertti La 17.12. klo 22
Porin Poikakuoron joulukonsertti Su 18.12. klo 18
"Hän seimessä nukkuu" joulumusiikkia kynttilän valossa To 22.12. klo 19, Paavo Rusava, laulu, Juhani Romppanen, urut
Esirukouspalvelu tiistaisin klo 18
Sanan ja rukouksen ilta tiistaisin klo 19: Ti 22.11. Reino Valkama, 29.11. Asko Tynjälä, 13.12. Matti Vuolanne

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 12: Su 20.11. messu, Risto Auerma, Juhani Kemppainen — Su 27.11. klo 12 messu, Tavataan kirkonmäellä, Veikko Hytti, Seurakuntakuoro, Juhani Kemppainen, messun jälkeen kahvi ja myyjäiset, järj. Martat — Su 4.12. klo 12 messu, Jyrki Kaukanen, Paavo Rusava, Mesikäpälien joulujuhla Messu su 4.12. klo 12, Jyrki Kaukanen, Paavo Rusava, Mesikäpälien joulujuhla — Su 11.12. klo 12 Laudes, Tuija Kruus, Juhani Kemppainen, joulukorttikolehti
Rauhanyhdistyksen seurat To 17.11. klo 19, Esko Lapinoja, Erkki Savela
Poikien kokkikerho Ke 23.11. klo 17, viim. kerta
Perinteiset itsenäisyyspäivän myyjäiset Ti 6.12. klo 13-15, lähetys, diakonia, Keski-Porin pienryhmätyö, Ruosniemen piirineuvosto, MLL, Kristillinen koulu
Ruosniemen aluepiirien yhteinen joulujuhla To 8.12. klo 18
Hellitä hetkeksi Su 11.12. klo 17
Lasten kauneimmat joululaulut ja perhekerhon päätös Ke 14.12. klo 10, Elina Virtalaine, Juhani Kemppainen
Hopeakerho tiistaisin klo 12, parittomat viikot
Tyttökerho tiistaisin klo 15.30-17
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parittomat viikot
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, ei 30.11.
Lähetysilta keskiviikkoisin klo 18.30, parilliset viikot: 16.11., Osmo Kauppinen

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus Su 11.12. klo 12, Pirkko Heikkilä, Huru-ukot, Paavo Rusava, piirineuvosto, joulukorttikolehti
Lähetystilaisuus Su 20.11. klo 14, Reetta Kopsa puhuu Kiinan kristityistä, Laina ja Antti Kynäslahti, musiikki, Helena Nousiainen, lausunta, Eeva Fahler, Risto Auerma
Joulumarkkinat La 26.11. klo 10-13
Raamattupiiri Ti 29.11. klo 14, Vilho Tuominen
Tyttökerho maanantaisin klo 15.30
Pyhäkoulu tiistaisin klo 16
Perheraamattupiiri tiistaisin klo 18, parilliset viikot
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, parilliset viikot
Ruokailu keskiviikkoisin klo 12
Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13, parittomat viikot, 23.11. Veikko Hytti
Viihdytään yhdessä, Messupolku 2, parittomat viikot
Ollaan yhdessä, Peräsimentie 5, keskiviikkoisin klo 13
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parilliset viikot

Toejoen pappila

Messu Su 4.12. klo 14 Kari Erkkola, Porin Laulumiehet, Juhani Romppanen, uuden kastemaljan käyttöönotto, kahvit
Rauhanyhdistyksen seurat To 17.11. klo 19, Esko Lapinoja, Erkki Savela
Rukousilta Su 20.11. klo 18.30
Adventtihartaus Su 27.11. klo 14 Tipurinkatu 20 kerhohuone, Eija Lindholm ja lapset, Vilho Tuominen, Pirkko Heikkilä
Pyhäkoulu Su 27.11. klo 17
Raamattuhetki Su 4.12. klo 15.30, Kari Erkkola
Myyjäiset To 15.12. klo 17.30
Kauneimmat joululaulut To 15.12. klo 18.30, Kerttu Roering, Pentti Tuovinen
Tyttökerho maanantaisin klo 17
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, parittomat viikot, ei 23.11
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parittomat viikot

Lyttylän rukoushuone

Messu Su 27.11. klo 12, Osmo Kauppinen, Paavo Rusava
Perhekerho Ke 16.11. klo 10.30
Poikakerho Ma 28.11. klo 17.30
Lähetyspiiri To 8.12. klo 14
Tyttökerho Ma 12.12. klo 18
Kauneimmat joululaulut Ti 13.12. klo 18
Perhekerho Ke 14.12. klo 10.30

Toukari

Kuntokerho tiistaisin klo 9.15, parilliset viikot

Isojoenrannan seurakuntakoti

Kauneimmat joululaulut Ti 13.12. klo 18, Juhani Kemppainen
Pyhäkoulu tiistaisin klo 17, parilliset viikot
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parilliset viikot
Hopeakerho keskiviikkoisin klo 14, parittomat viikot

Seurakuntakeskus

Perhekerho Ke 16.11. klo 10 19.30; 17.11. …kavereiden kanssa? 15.12. ….koulussa? — Nuorten aikuisten illat, Mikonkatu 8 klo 18.30-21; 26.11. Musa-ilta 10.12. Joulujuhla Seurakuntakeskuksessa, Eteläpuisto 10, 1. krs

Väinämöinen

Hopeakerho tiistaisin klo 13, parilliset viikot, viimeinen 29.11.

SLEY, Varvinkatu 3

Runopiiri tiistaisin klo 13

Maanmittarinkatu 9

Hartaus Ti 13.12. klo 10

Säveltäjänkatu 10

Hartaus Ke 7.12. klo 13.30, Marja-Leena Silvan

Joulukorttikolehti

Tullessasi kirkkoon 11.12. voit tuoda mukanasi itsetehtyjä/ostettuja joulukortteja, joissa tervehdyksenä esim. joluvirren/ Raamatun sanat. Viemme kortit sairaalaan joululaulutervehdysten yhteydessä 18.12. Tule jakamaan kortteja. Yhteys Marja-Leena Silvan, p. 6238 767 ja Pirkko Heikkilä, p. 02-6508 833. Kiitos!

Joulutervehdyskäyntejä

Jos haluat, että Sinua tullaan tervehtimään seurakunnasta joulunpyhinä, ole hyvä ja ota yhteys Keski-Porin seurakuntatoimistoon, ma-pe klo 8.30-15 p. 6238 826.

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko:

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 20.11. messu, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä , Reikon-Ulasoorin kirkkopyhä — Su 27.11. perhemessu, Antti Koivisto, Reija Nordström — Su 4.12. messu, Reija Nordström — Ti 6.12. sanajumalanpalvelus, Samu Repo, partiolupauksen anto, n. klo 11.15-13 lähetysmyyjäiset — Su 18.12 messu
Kirkkoherra Antti Koivisto n syntymäpäiväkahvit su 20.11. klo 15-17, klo 17 seurahetki, klo 18 ehtoollinen
Ruotsinkielin messu Su 20.11. klo 12, Kaisa Huhtala, Antti Yrjölä
Ystävyyden ilta Su 20.11. klo 17 — Su 18.12. klo 17, Jukka Latva-Hakuni
Vauvakirkko Su 27.11. klo 16, Reija Nordström
Aamurukous Ke 16.11. ja Ke 14.12. klo 8.30
Sanan ja laulun ilta Ke 16.11. klo 19
Sanan ja rukouksen Aika Ke 23.11. klo 19, Liisa Purho, teetarjoilu

Lattomeren kirkko

Messu Su 27.11. klo 12 sanajumalanpalvelus

Preiviikin kirkko

Messu Su 20.11. klo 12, Matti Kaartinen

Pietniemen seurakuntatalo

Pyhäkoulun joulujuhla Su 11.12. klo 14

Seurakunta- ja lähetysillat

Lattomeren lähetyspiiri Ti 22.11. klo 18 Kirsti ja Lauri Mikkelssonilla — Ulasoori-Reikon seurakuntailta Ke 7.12. klo 18 Helka ja Jukka Kivellä, lauletaan kauneimpia joululauluja

Päiväpiiri

Niittymaan koululla To 24.11. klo 13

Yökahvila

Olotuvalla La 26.11. ja 17.12. klo 19-22.45

Kauneimmat joululaulut

Helka ja Jukka Kivellä Ke 7.12. — Viasveden Mäntypirtti Su 11.12. klo 14 — Länsi-Porin kirkko Su 11.12. klo 18 — Ti 13.12. klo 18 lasten kauneimmat joululaulut Länsi-Porin kirkko — Olotupa Ke 14.12. klo 13 — Niittymaan koulu Ke 14.12. klo 18 — Preiviikin kirkko To 15.12. klo — Lattomeren kirkko Su 18.12. klo 15 — Pietniemen seurakuntatalo Ti 20.12. klo 18

Pihlava

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 20.11. sanajumalanpalvelus, Hannu Dietrich — Su 27.11. messu, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko, kirkkokuoro — Su 4.12 ehtoollisjumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Pertti Hietalahti — Ti 6.12. klo 9.30 partiolaiset lipunnosto ja lupauksenanto, sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Päivi Holkko, kirkkokahvit — Su 11.12. messu, Pertti Hietalahti, Hannu Dietrich, Päivi Holkko
Lasten adventtikirkko Ke 23.11. klo 9 ja 10.30

Kirkon seurakuntasali

Kirkkokuoron harjoitukset Ma 21.11., 12.12. ja 19.12. klo 18.30
Ylistyslauluryhmän harjoitukset joka toinen maanantai klo 13, parittomat viikot
Seurakuntapiiri keskiviikkoisin klo 15
Nuorten joulujuhla Pe 16.12. klo 18 – 20

Pihlavan seurakuntatalo

Lähetyspiiri joka toinen torstai klo 18.30, parittomat viikot, huom. ei To 24.11.
Sururyhmä To 15.11. klo 18
Kuusi- ja pöytänäyttely 26.-27.11.
Joulumyyjäiset La 3.12. klo 11 – 13, mukana eri järjestöt
Vanhemman väen joululounas La 10.12. klo 11, mukana kirkkokuoro ja Päivi Holkko. Linja-auto kuljetus, reitti: lähtö klo 10 Mäntyluodon koulu – Pikatie – Juhanintie – Santala – Pikatie – Ruuhikorven kauppa – Yyterin vanhatie – Kyläsaari – Uusiniitty – Pikatie – Vanha maantie – Kyläsaaren srk.talo – Kirkko – paluu juhlan jälkeen.
Diakonia-lounas Su 11.12. klo 12

Metsäkappeli

Musiikki-ilta Su 20.11. klo 18 puhe: Kirsti Korpela, viulu: Anita Salmi, laulu ja säestäminen: Aulis Haavisto
Meille kallis on maa To 8.12. klo 18, Vuokko ja Voitto Karjala, Alli Leppäkoski, musiikki Kristian Nevalainen

Kyläsaaren seurakuntatalo

Jumalanpalvelus Su 6.11. klo 12 Pirjo Tiira, Päivi Holkko
Lähetyspiiri joka toinen tiistai klo 18, parittomat viikot
Seurakuntapiiri joka toinen keskiviikko klo 13, parilliset viikot

Yyteri/Paulan Pitojen maasto

Metsäkirkko Ke 7.12. klo 18

Perhekerho

Kaanaan kerhohuone joka toinen maanantai klo 10, parittomat viikot — Kyläsaari joka toinen keskiviikko klo 10, parittomat viikot — Mäntyluodon seurakuntakoti joka toinen maanantai klo 10, parilliset viikot

Pyhäkoulut

Kaanaa kerhotila maanantaisin klo 18 — Kyläsaari seurakuntatalo keskiviikkoisin klo 18 — Pihlava seurakuntatalo keskiviikkoisin klo 16

Tyttökerhot

Kaanaan kerhohuone tiistaisin klo 16.15 – 17.15 tyttökerho, joka toinen Torstai klo 18 – 19.30 käsityökerho äidit/ 8 – 12 v. tytöt, parilliset viikot, Kyläsaaren seurakuntatalo keskiviikkoisin klo 16 -17 tyttökerho, Mäntyluodon seurakuntakoti torstaisin klo 15 – 16 tyttö- ja poikakerho, Pihlavan kirkon keittiö joka toinen Torstai klo 16.30 – 18 kokkikerho, parilliset viikot, Pihlavan kirkon kahvio joka toinen Torstai klo 16.30 – 17.30 tyttökerho, parittomat viikot, Pihlavan seurakuntatalo/monitoimisali tiistaisin klo 16 – 17 sähly 7 – 11v., tiistaisin klo 17 – 18 sähly 12 – 14v. Syyskauden viimeiset poika- ja tyttökerhot ovat joulukuun ensimmäisellä viikolla ja kevätkausi alkaa viikolla 4 eli tammikuun 23.päivänä.

Poikakerhot

Kyläsaaren seurakuntatalo keskiviikkoisin klo 17–18 poikakerho — Mäntyluodon seurakuntakoti torstaisin klo 15 – 16 tyttö- ja poikakerho — Pihlavan kellarikirkko joka toinen keskiviikko klo 16–17 nikkarointikerho, parilliset viikot — Pihlavan kirkon keittiö joka toinen torstai klo 16.30–18 kokkikerho, parilliset viikot — Pihlavan kirkon kahvio joka toinen keskiviikko klo 16–17 poikakerho, parittomat viikot — Pihlavan seurakuntatalo/monitoimisali tiistaisin klo 16 – 17 sähly 7 – 11v., tiistaisin klo 17 – 18 sähly 12–14 v. —Syyskauden viimeiset poika- ja tyttökerhot ovat joulukuun ensimmäisellä viikolla ja kevätkausi alkaa viikolla 4 eli tammikuun 23.päivänä.

Nuoret

Pihlavan kellarikirkko torstaisin klo 18-20 nuortenilta, 3.11. Sinikka Hännikkälä, 10.11. Hannu Dietrich, 17.11. Terhi Räty, 24.11. Sinikka Hännikkälä — Nuorten joulujuhla 16.12. klo 18 – 20 seurakuntasalissa — Maata Näkyvissä Festivaali Turussa 18. – 20.11. Bussi Pihlavasta, kysy paikkoja! Terhi 02 – 6508 897. Isoset ja kerhonohjaajat edullisesti mukaan! — Isosviikonloppu 26. - 27.11.2005 ilmoittaudu 14.11. mennessä Terhi 02-6508 897.

"Laulavat joulukortit"

Tilaa nyt ! Kahdellatoista (12 e) eurolla voit tilata nuorten ryhmän laulamaan joulutervehdyksen kotiovellesi tai ystävästi luo. Tuotto Pihlavan seurakunnan diakonia- ja nuorisotyölle. Soita Pihlavan seurakuntatoimistoon puh. 6481 071 av.arkisin 9-12 ja lisäksi to 16-17.

Varhaisnuorisotyö

Pihlavan kellarikirkko To 1.12. klo 18 – 20 kerhonohjaajien oma joulujuhla

Rippikoululaiset

Ensimmäinen kokoontuminen To 17.11. klo 17 Pihlavan kirkko

Diakoniatyö

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot Pihlavan seurakuntatalo Ma 9-10 ja Pe 9-11 – Kaanaa, Santojentie 15 joka toinen Ti klo 9.30–10, parilliset viikot – Mäntyluodon seurakuntakoti To 9.30–10
Diakonia-lounas Su 11.12. klo 12 Pihlavan seurakuntatalo/Monitoimisali
Diakoniatyön kirpputori, Pihlatie 12 B, avoinna maanantaisin klo 14-17

Lähetystyö

Pihlavan seurakuntatalo/Monitoimisali: Joulukuusi– ja pöytänäyttely La 26.11. klo 10–15 ja Su 27.11. klo 11–16 mukana nimikkolähetti Annika Utriainen

Reposaari

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 20.11. messu, Heimo Hietanen, Hanneli Juhala — Su 27.11. sanajumalanpalvelus, joulumyyjäiset pappilassa — Su 4.12. messu — Ti 6.12. sanajumalanpalvelus — Su 11.12. klo 10 (huom.aika) mukulamessu, Heimo Hietanen, lapsikuoro, Sanna Grönmark
Kauneimmat joululaulut Ma 12.12. klo 19

Pappila

Joulumyyjäiset Su 27.11. jumalanpalv. jälk.
Kuntokerhon ja raamattupiirin yhteinen joulujuhla Ke 30.11. klo 13, Ti 29.11. ei raamattupiiriä
Partiolaisten joulujuhla ja myyjäiset Su 4.12. klo 13

Porin Teljä

Teljän kirkko

Urku auki ! – kotikirkko tutuksi
Teljän kirkon urut 30 vuotta, juhlaviikko 20.-27.11.: Su 20.11. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, Teljän kirkon urkujen 30-vuotisjuhlajumalanpalvelus — Ti 22.11. klo 10-14 Kotikirkopäivä, tule tutustumaan Teljän kirkkoon ja urkuihin, ohjelmassa klo10 aamurukous: Anne-Marie Grundstén, Helena Kuusiranta ja Maija Salmijärvi, kirkon esittely, vahtimestari, klo 10.30 Yhteislauluhetki, Heli Lehtonen ja Iltapäivä-kuoro, klo 12 keittolounas ja jälkiruokakahvit , vapaaehtoinen lounasmaksu diakonia-ja lähetystyölle. Tauolla verenpaineen mittausta, herkkukoriarpajaiset (1 arpa 1 euron - 3 arpaa 2 eurolla), klo 13 urkujen esittely, Anne-Marie Grundstén, klo 13.45 päätösrukous, Anne-Marie Grundstén, Helena Kuusiranta ja Maija Salmijärvi. Ilmainen kuljetus päivään, seuraavasti: klo 9.20 Esivallankatu 6, klo 9.25 400-vuotiskoti, klo 9.35 Diakonialaitos, klo 9.40 Rautatienpuistokatu 2, klo 9.45Kasvihuoneenkatu 1-3, klo 9.30 Väinölän kirkko, klo 9.35 Puhurintie 1-3, klo 9.40 Ruskalinna. Paluu takaisin Teljän kirkolta klo 14. Ilmoittautumi-

Jatkuu sivulla 10

Vaikeiden kysymysten kirja

Joitakin vuosia sitten Keski-Porin kappalaisen virasta eläkkeelle jääneellä Matti Vuolanteella menee edelleen lujaa. Rovastin oloneuvospäivät ja -viikot täyttyvät evankelioimismatkoilla niin kotimaassa kuin muuallakin päin maailmaa. Ja kirjoittamisesta.

Matti Vuolanne rohkaiseé kysymään Jumalalta vaikeitakin.

Matti Vuolanteen aikatauluja kuunnellessa tulee useamman kerran mieleen, millä ihmeen ajalla mies ehtii vielä kirjojakin kirjoittaa? Jostain sitäkin aikaa kuitenkin välillä löytyy, sillä äskettäin häneltä ilmestyi kirja "Miksi Jeesus?".

— Olen jo pienestä pitäen törmännyt Raamatussa Jeesuksen sanoihin tai tekoihin, joita olen ihmetellyt ja jopa paheksunut, valottaa Matti-pappi kirjan kiperiä kysymyksiä.

— Se oli kolme, neljä vuotta sitten Siperian pääkaupungissa Novosibirskissa, kun eräänä yönä tietoisuuteeni alkoi tulla, että näistä asioista täytyy tehdä selvitystä. Luettavaksi niillekin, jotka ehkä kipuilevat samojen kysymysten äärellä. Itselleni on Jumala selittänyt näitä ongelmakohtia kuin pienelle lapselle ja nyt näitä selvityksiä on sitten muittenkin mahdollisuus lukea.

Matti Vuolanne kertoo monessa kohdin miettineensä, onko tällaisista asioista sopivaa puhua tai niitä kysellä. Mutta hän kertoo oppineensa, että Raamattu ja Jeesus itse rohkaisee kyselemään vaikeitakin.

— Olen oppinut kokemuksen kautta luottamaan, että Jumala on rakkaudessaan järjestänyt niin, että nämä vaikeatkin kysymykset pikkuhiljaa selviävät Raamatun äärellä, kun Pyhä Henki niitä avaa. Nykyään en enää pelkää esittää kysymyksiä ja odotan vain miten Jumala niihin vastaa. Ne vastaukset ovat aivan yllättäviä ja ihania, myhäilee rovasti Vuolanne valoisa hymy huulillaan.

Jumalan kirkkaus ilmi

"Miksi Jeesus?" -kirjaan on koottu hyvän matkaa neljättäkymmentä ongelmakysymystä ja niihin löytyneitä vastauksia. Kysymysten aihekirjo on monisäikeinen ja myös kyselijänsä näköinen. Matti Vuolanne ehti jo työssä ollessaan herättää huomiota välillä hyvinkin omintakeisilla tekemisillään. Matti muistelee erästä Porin seurakunnille työhöntulonsa aikoihin 1975 mieltänsä askarrutanutta kysymystä. Juuri Pyhämaasta Poriin muuttaneena hän sai tehtävän.

— Seurakuntien tiedotussihteeri pyysi minua kirjoittamaan jotain Kirkkosanomiin ja hän antoi vapaan aiheen. Valitsin kirjoitukseni otsikosta "Valmistihan Jeesuskin viiniä". Tämä Johannekseen toisen luvun hääkuvaus oli ollut itselleni jotenkin vaikea asia ymmärtää. Lähdin pohdinnoissani liikkeelle kuvauksen lopputuloksesta, josta Johannes kirjoittaa, että Jeesus teki tämän ensimmäisen tunnustekonsa Galilean Kaanaassa ja ilmoitti kirkkautensa niin että hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

— Kirjoitin, että meillä ei ole oikeutta olla läträämättä viinan kanssa, jos ihmiset uskovat, että Jeesus on Jumalan Poika ja näkevät Hänen kirkkautensa. Ja jatkoin kertomalla, miten se kirkkaus tuli ilmi. Sillä tavalla kuin Jumala sen oli pitkien pohdintojen ja rukouksen kautta itselleni avannut.

Matti muistelee Porin Kirkkosanomien kirjoituksen päätyneen lopulta Hymy-lehdenkin sivuille. Lehden mukaan porilainen pappi Matti Vuolanne oli ottanut tähän paljon kiisteltyyn aiheeseen seurakunnan lehdessä näin erikoisen näkökannan ja toimituksen täytyi tunnustaa, että kyllä asian voi näinkin nähdä...

— Toinen ongelma on asiaan liittyvä syyllisyys Jumalan edessä ja siihen on vastauksena armo Jeesuksen Kristuksen sovintoveren tähden. Näistä haluan kertoa, avusta ja armahduksesta jokaista ihmistä varten, tiivistää Matti Vuolanne kirjansa tarkoituksen. Ja suuntaa taas kohta maailmalle julistamaan samaa sanomaa, josta itsekin elää.

Teksti ja kuva: Raino Salmijärvi

Teljän kirkko ja urut tutuiksi

Porin Teljän seurakunnassa vietetään juhlaviikkoa 20.-27.11. Viikolla nautitaan tasokkaasta urkumusiikista sekä tutustutaan kotikirkkoon ja urkuihin.

Urku auki! –tapahtuman keskipisteenä ovat Teljän kirkon urut, joiden valmistumisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 30 vuotta. Urut vihittiin käyttöön tuomiosunnuntaina vuonna 1975.

Juhlaviikko alkaa sunnuntaina 20.11. klo 10 ehtoollisjumalanpalveluksella, jossa soitetaan samaa musiikkia kuin 30 vuotta sitten urkujen vihkimismessussa. Messussa laulaa Teljän kamarikuoro. Juhlamusiikkina on J. S. Bachin urkukoraaleja.

Sunnuntaina klo 11 Väinölän kirkossa on perhekirkko, jossa mukana on muun muassa lapsikuoro Tuhannet sydämet sekä päiväkerholaisia ja pyhäkoululaisia. Kirkkokahveilla maistellaan kotikirkkopipareita.

Tiistaina 22.11. klo 10-14 Teljän kirkossa on kotikirkkopäivä. Päivä alkaa aamurukouksella, jonka jälkeen luvassa on kirkon esittely, yhteislaulua, lounas ja kahvit sekä verenpaineen mittausta ja herkkukoriarpajaiset. Iltapäivällä kanttori **Anne-Marie Grundstén** esittelee urkuja. Kotikirkkopäivään tulee ilmoittautua 16.11. tai 17.11. klo 9-11 Helena Kuusirannalle, p. (02) 6359269.

Tiistai-iltana klo 19 kirkossa on "Kaikki mitä olet aina halunnut tietää uruista" –tilaisuus. Teljän kirkon urkuja esittelee niiden suunnittelija, DU, MuT **Pentti Pelto**. Seurakuntalaiset pääsevät kuuntelemaan ja kyselemään kaiksta urkuihin liittyvästä. Tilaisuus alkaa kahvitarjoilulla klo 18.30.

Keskiviikkona 23.11. Teljän kirkossa on lasten päivä, jolloin päiväkerholaiset ja päiväkotien lapset tutustuvat kirkkoon ja urkuihin. Illalla klo 18-19 kirkon ovet ovat avoinna lapsiperheille. Kello 19 on arki-illan ehtoollinen.

Perjantaina 25.11. klo 20 Teljän kirkossa on kanttori **Saara Kukon** erityisesti nuorille tarkoitettu urkukonsertti.

Teljän kirkon urkujen 30-vuotisjuhlat huipentuvat lauantaina 26.11. klo 18 konserttiin, jossa esiintyvät konserttiurkuri **Kalevi Kiviniemi** ja Jalas Chamber. Kalevi Kiviniemi on yksi Suomen tunnetuimmista urkutaiteilijoista. Hän on konsertoinut kansainvälisesti jo 1990-luvun alusta lähtien.

Jalas Chamber –orkesteri kokoaa yhteen joukon musiikin ammattilaisia, ammattiopiskelijoita ja hyviä harrastajia. Orkesteria on jo toistakymmentä vuotta johtanut kapellimestari **Juhani Numminen**.

Juhlakonsertin ohjelmassa on muun muassa Franz Liztin, Oskar Merikannon, Toivo Kuulan ja Leevi Madetojan sävellyksiä sekä Kiviniemen urkuimprovisaatioita. Konsertin ohjelma maksaa 7 euroa.

Juhlaviikko päättyy sunnuntaina 27.11. messuun Teljän kirkossa. Messussa ovat mukana kirkkokuoro, iltapäiväkuoro ja nuorisokuoro.

Lauantai-illan konserttia lukuun ottamatta kaikki tapahtumat ovat maksuttomia.

Porin Teljän seurakunnan juhlaviikko 20.-27.11.2005

Raino Salmijärvi

PORIN SEURAKUNNAT
marras - joulukuussa 2005

Jatkuu sivulta 9

set Ke 16.11. klo 9-11 tai To 17.11. klo 9-11 p. 02/ 635 9269 Helena Kuusiranta. —Ti 22.11. klo 19 (klo 18.30 alkaen kahvitarjoilu) Kaikki mitä olet aina halunnut tietää uruista!!! Tule kuuntelemaan ja kysymään. Vastaajana Teljän kirkon urkujen suunnittelija DU, MuT Pentti Pelto — Ke 23.11. klo 9–14 Lasten päivä, Kotikirkko tutuksi kaikilla aisteilla, Eija Kymäläinen, ja Teljän lastenohjaajat, Anne-Marie Grundstén. klo 18 –19 Kotikirkon ovet avoinna lapsiperheille "kirkon neljä salaisuutta" — Ke 23.11. klo 19 arki-illan ehtoollinen, Tarja Isokorpi, Anne-Marie Grundstén —To 24.11. klo 18 yhteislaulutilaisuus Heli Lehtonen, Saara Kukko, Teljän Kirkkokuoro, Teljän Iltapäiväkuoro, Teljän Nuorisokuoro, Teljän Lapsikuoro Tuhannet sydämet — Pe 25.11. klo 18 – 20 perheiden askarteluilta, vapaaehtoinen rahalahja Kansan Raamattuseuran joulupakettikeräykseen — Pe 25.11. klo 20 Saara Kukon urkukonsertti — La 26.11. klo 18 Teljän urut 30 vuotta, juhlakonsertti, Jalas Chamber, joht. Juhani Numminen, Kalevi Kiviniemi, urut — Su 27.11. klo 10 Urku auki –tapahtuman päätösjumalanpalvelus

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 20.11. ehtoollisjumalanpalvelus Helge Ranta, Tarja Isokorpi, Anne-Marie Grundstén, Teljän Kamarikuoro, Teljän kirkon urkujen 30-vuotisjuhlajumalanpalvelus — Su 27.11. ehtoollisjumalanpalvelus Pasi Viitanen, Pertti Kymäläinen, Saara Kukko, Heli Lehtonen, Teljän Kirkkokuoro, Teljän Iltapäiväkuoro, Teljän Nuorisokuoro, Teljän Lapsikuoro Tuhannet sydämet, Urku auki-tapahtuman päätösjumalanpalvelus — Su 4.12. sanajumalanpalvelus; Markku Sumiala, Heli Lehtonen —Ti 6.12. Itsenäisyyspäivä klo 9.45 lipunnosto, partiolaiset klo 10 Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus, Pertti Kymäläinen, Porin Poliisilaulajat, joht. Kauko Kivelä — Su 11.12. messu, Antti Kiviranta, Juhana Saari, Antti ja Susanna Kivirannan lähtöjuhla, joulupuuro ja -kahvi, kansanlähetysväen joulujuhla Sakari Leppänen, Heikki Nummijärvi, Susanna Kiviranta, Maija Salmijärvi, nuorten ohjelmaa, Alfa-ryhmäläiset, Liekki-ryhmä —Su 18.12. messu, Tarja Isokorpi, Eija Liimatainen

Adventtivesper Su 27.11 klo 18, Teljän Kirkkokuoro, Saara Kukko, Juhana Saari

Sanan ja rukouksen ilta Ma 28.11. klo 18.30, Paula Jokiniemi

Kaksikielinen lasten joulukirkko To 8.12. klo 17.30, Kaisa Huhtala

Kauneimmat joululaulut Su 11.12. klo 18, Teljän Kirkkokuoro, Teljän Nuorisokuoro, joht. Saara Kukko, Pasi Viitanen

Joulujuhla kotikirkolla Ma 12.12. klo 18, Taina Saine, Helena Kuusiranta, musiikkia, järj. Teljän piirineuvosto ja diakonia

Joulumyyjäiset La 17.12. klo 12 – 13, alkuhartaus Eija Liimatainen

Väinölän kirkko

Perheen sunnuntai, perhekirkko Su 20.11. klo 11, Pertti Kymäläinen, Heli Lehtonen, Eija Kymäläinen, Sari Pirhonen, Eeva Siira, Lapsi- ja varhaisnuorisokuoro Tuhannet sydämet, päiväkerholaisia, pyhäkoululaisia, kirkkokahveilla maistellaan kotikirkkopipareita

Perinteiset adventtimyyjäiset La 26.11. klo 11-13

Ehtoollisiltakirkko Su 4.12. klo 17, Ilkka Perttula, Markku Sumiala, Anneli Vaahtoranta

Lasten kauneimmat joululaulut Su 18.12. klo 15, Heli Lehtonen, Pertti Kymäläinen, Teljän Lapsikuoro Tuhannet sydämet

Rautatienpuistokatu 2

Raamattuhetki To 24.11. klo 14 Raamattuhetki, Seppo Mäki-Arvela, järj. Suomen Pipiaseura

Joulutilaisuus Aravan alueen asukkaille Su 11.12. klo 13, puuroa ja soppaa, Helena Kuusiranta, Eija Liimatainen

Joulujuhla kotikirkolla Ma 12.12. klo 18, Taina Saine, Helena Kuusiranta, järj. Teljän piirineuvoston ja diakoniatyön yhteinen joulujuhla

Puhurintie 10

Joulumyyjäiset La 3.12. klo 11-14 joulumyyjäiset, alkuhartaus Taina Saine

Pyhäkoulun adventti-puuhapäivä Su 4.12. klo 13

Koko perheen lähetysilta Ti 6.12. klo 15, joulujuhla, mukana Martti Poukka Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat ry:stä

Martintalo

Messu Su 20.11. klo 11, Tapani Rantala, Saara Kukko ja klo 13 Siioninvirsiseurat Tapani Rantala, Aku Keltto — Su 11.12. klo 15 messu Juhana Saari

Kauneimmat Joululaulut ja muita joululaulujen yhteislaulutilaisuuksia: Ti 29.11. klo 15 Puhurintie 1-3 päiväpiirissä lauletaan joululauluja — Su 4.12. klo 13.30 Sotainvalidien sairaskoti — Ma 5.12. klo 13 400-vuotiskoti, joululaulujen yhteislauluhetki — Ke 7.12. klo 13.30 Kasvihuoneenkatu 1-3 — Ke 7.12. klo 18 Pinomäen koulu — To 8.12. klo 18 Puhurintie 10 — Pe 9.12. klo 17 alkaen nuorten kauneimmat Väinölän kirkossa, tulevat rippikoululaiset 2006 kolmessa ryhmässä — Su 11.12. klo 18 Teljän kirkko —Ti 13.12. klo 17 Himmeli — Su 18.12. klo 18 Teljän kirkko — Su 18.12. klo 15 Martintalo — Su 18.12. klo 15 lasten Kauneimmat, Väinölän kirkko – Pe 6.1. klo 15 Esivallankatu 6

Myyjäisiä

La 26.11. klo 11-13 Väinölän kirkolla, alkuhartaus Juhani Saari, muodikkaita, ihania retrotauluja, kangaspuissa kudottuja tuotteita, huovutettuja joulukoristeita, pajutöitä, kransseja, leivonnaisia, laatikoita, kahvia, arvontaa —Ti 29.11. klo 12 – 14 joulumyyjäiset Martintalossa, Markku Sumiala — La 3.12. klo 11-14 Puhurintie 10, Taina Saine — La 17.12. klo 12–13 Teljän kirkolla, Eija Liimatainen

Metsäkirkot ja jouluraukanjulistukset

Kartanonmäen ja Harmaalinnan metsäkirkko Kartanon ulkoilualueella Su 18.12. , oma lyhty mukaan! Lyhtykulkueen lähtö klo 16.45 Kartanon koulun parkkipaikalta, mukana mm. Markku Sumiala, Pirjo Paukkunen, Pienkiinteistöyhdistys — Sampolan joulurauhan julistus Pe 23.12. klo 18, Tarja Isokorpi — Pinomäen metsäkirkko Pe 23.12. klo 19, kokoontuminen Pinomäen koulun pihassa, josta kulkueena läheiseen metsään. Voit ottaa mukaasi lyhdyn tai kynttilän valaisemaan iltaa, Juhana Saari

Ikämiesten kerho

Teljän kirkolla joka toinen tiistai klo 14. Seur. 29.11. Joulujuhlaa vietetään 13.12. klo 14

Raamattupiirejä

Miestenpiiri Teljän kirkolla joka toinen To 18, parilliset viikot, tied. Markku Sumiala, p. 6508 880 — Väinölän kirkolla joka toinen Ma 18 , parilliset viikot, tied. Hanna Kataja, puh. 635 1718 — Harmaa-Kartanon seurakuntakodissa joka toinen Ma 18, parittomat viikot, tied. Aino Lehtimäki 044 355 7669 — Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, joka toinen To 19, parilliset viikot, tied. Birgitta Komulainen p. 646 1739 — Esivallankatu 6, joka toinen Ma 15, parittomat viikot, tied. Anita Ellmén p. 637 8079 —Nuorten perheiden raamattupiiri, Seurakuntakeskus 1. kerros joka toinen Su 17, parilliset viikot, tied. Esa Bärlund, p. 646 96 92 — Kodeissa Koivulassa joka toinen Ti 17, parilliset viikot, tied. Liisa Syrjä p. 6353 970 — Raamattupiiri kerran kuukaudessa tied. Marjukka Hankilammi p. 044 276 5138

Iltapäiväkerho aikuisille

Rautatienpuistokatu 2:ssa joka toinen Ke 13, parilliset viikot, seur. 16.11., 30.11.

Diakoniapiirit

Väinölän kirkolla joka toinen Ma 13, parittomat viikot, 28.11. joulujuhla — Esivallankatu 6 joka toinen Ke 13, parittomat viikot, 23.11. joulujuhla, Pasi Viitanen

Päiväpiirit

Päiväpiiri Sampolan vanhustentalo, Puhurint. 1-3 joka toinen Ti 15, parilliset viikot, 29.11. lauletaan joululauluja Tarja Isokorven johdolla — Rautatienpuistokatu 2:ssa joka toinen Ti 13, parittomat viikot, seur. 22.11. piiri kokoontuu Teljän kirkolla — Pinomäen koulu joka toinen To 13, parittomat viikot, seur. 24.11. Pasi Viitanen — 400-vuotiskodissa joka toinen Ma 13, parittomat viikot, seur. 21.11. ehtoollisen vietto, Markku Sumiala — Teljän kirkolla joka toinen Ma 13, parilliset viikot, seur. 28.11. Helena Kuusiranta — Uudenkoiviston vanhustentalo, Kasvihuoneenkatu 1-3, joka toinen Ti 14, parittomat viikot, seur. 22.11. Taina Saine

Lähetystyö

Koko perheen lähetysilta Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen Ti 18, parittomat viikot, seur. 22.11. Maija Salmijärvi, 6.12.klo 15 (huom! aika) piirin joulujuhla mukana Martti Poukka Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat ry:stä. (20.12. ei piiriä ennakkotiedoista poiketen) — Tiilimäen lähetyspiiri Mäntyrinteen kerhohuoneella joka toinen To 16, parilliset viikot, seur. 17.11. Helge Ranta, 1.12. Maija Mäkelä — Lähetystyön iltapäiväkahvit, Rautatienpuistokatu 2:ssa joka toinen Ke 13, parittomat viikot, seur. 23.11. Markku Sumiala, 7.12. Martti Poukka

Perhekerhot

Väinölän kirkko, Päkintie 1, joka toinen Ke 11-12.30, parittomat viikot — Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, joka Ke 10.30-12

Kuorot

Teljän kirkko: Iltapäiväkuoron harjoitukset To 14, kuoroa johtaa Heli Lehtonen p. 6508 855 — Teljän seurakunnan nuorisokuoro To 17.30, kuoroa johtaa Saara Kukko p. 6508 860 — Kirkkokuoron harjoitukset To 19, kuoroa johtaa Saara Kukko p. 6508 860 — Teljän Kamarikuoron harjoitukset Ma 18.30, kuoroa johtaa Anne-Marie Grundstén, p. 6508 854 — Lasten ja varhaisnuorten kuoro Tuhannet sydämet harjoitukset Ke 17, kuoroa johtaa Heli Lehtonen p. 6508 855 — Pyhäkoululaisten joulujuhla Teljän kirkolla Su 18.12. klo 18, jouluista ohjelmaa, elokuva

Ryhmiä 7-14 vuotiaille tytöille

Teljän seurakunnassa. Ryhmissä mm. askarrellaan, leikitään ja kokkaillaan. Jokaisessa kokoontumisessa on myös hartaus. Lisätietoja: Maija Salmijärvi, nuorisotyönohjaaja p. 6508886

Poikakerhot

Keskiviikko: Nuorempien poikien salibandy, 7-14 v. Väinölän ala-aste klo16-17 ja Monitoimikerho Väinölän kirkko klo 17.30 – 19 — Torstai: Nikkarikerho Väinölän kirkko klo 18-19.30 — Perjantai: Isä-poika sähly, Pohjois-Porin koulu klo 20 – 21.30 — Lisätietoja: Vesa Saarela p. 02-635 2526, Nuorisotoimisto p. 02-650 8884 Dcs

Nuoret

Väinölän kirkolla: Nuortenilta Pe 18-22 , ohjelmallinen ilta pelailuineen ja iltapaloineen, iltahartaus — Tuikku Ke 19-21, olo- ja peli-ilta, iltahartaus, keskiviikkoisin 18.30 –21 — Isoskoulutus klo 18.30 –20 — Ke 23.11. Tuikku, pe 25.11. klo 20 Urkukonsertti, Saara Kukko, Teljän kirkko, ke 30.11. klo 18.30 Isos- ja LA-koulutuksen adventtijuhla, pe 2.12. klo 18 ehtoolliskirkko, nuorteniillassa piparien leivontaa ja glögiä, pe 9.12. klo 17 alkaen nuorten Kauneimmat joululaulut, Isos/LA-koulutuslaisille ja tuleville rippikoululaisille 2005 – 2006 kolmessa ryhmässä — Työntekijät: Taina Saine rippikoulutyöstä vastaava teologi p.6508 888, Juhana Saari, nuorisotyöstä vastaava teologi p. 6508 883, vs. nuorisotyönohjaaja Niina Kaijanniemi p. 6508 887, sähköposti: niina.kaijanniemi@porievl.fi

Yhteinen toiminta

Vammaistyö

Seurakuntakeskus, Eteläp. 10: Vilja Arvelan ryhmät: Mielenterveyskerho Ma 21.11. ja 5.12. klo 13 — Kehitysvammaisten vanhemmat Ma 28.11. ja 12.12. klo 13 — Kehitysvammaisten iltakerho Ti 29.11. ja 13.12. klo 17.30-19 — Kehitysvammaisten päiväkerho Ke 23.11. ja 14.12. klo 13-14.30

Näkövammaiset

Näkövammaisten kerho Mummun Kamarissa To 17.11. klo 13 yhdessä mummunkamarilaisten kanssa, mukana Ari Suutarla

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukausitilaisuus Pe 25.11. klo 13.30 seurakuntakeskuksessa — Veteraanien joulujuhla Pe 9.12. klo 13.30 Diakonialaitoksen Pihlajasalissa

Svenskspråkigt församlingsarbete

Mässa sö 20.11. kl 12 i Länsi-Pori kyrka, Kaisa Huhtala, Antti Yrjölä, kyrkkaffe — Samtalscirkel må 28.11. kl 13.30 i Seurakuntakeskus 3. vån — Julvandring för barnfamiljer, tvåspråkig, to 8.12. kl 17.30 i Teljä kyrka — De vackraste julsångerna to 15.12. kl 18 i Kirkkotupa, Keski-Pori kyrkopark

Tukikeskus

Eteläpuisto 10 b, 2. krs. Avoin ryhmä = vertaistukea, päihdeongelmaa, ma, ke, pe klo 9–12, Matti Huopainen. Vaatevarasto avoinna perjantaisin klo 10–12, Antink. 22.

Tuikkuprojekti: Naisten ryhmä Ti 10–11.30

Erityisnuorisotyö

Palveluoperaatio Saapas päivystää nuorison parissa perjantaisin 18.11., 2.12. ja 16.12. Päivystys klo 22-01 Mikonkatu 8 (sisäpiha) tukipisteellä avoimet ovet, juttuseuraa, juomaa, keksiä

Nuorten aikuisten NAIL –illat

Mikonkatu 8:ssa (sisäpihalta sisään) joka toinen lauantai klo 18.30-21. La 26.11. musa-ilta. Syyskauden viimeinen La 10.12. joulujuhla seurakuntakeskuksessa

Sinkkuilta

Ravintola Liisanpuistossa Ke14.12. klo 18, pikkujouluohjelmaa, juontajina Tarja Isokorpi ja Kalervo Nikkilä

Me Miehet

Me Miehet-tilaisuuksia pidetään noin kerran kuukaudessa. Seuraava Pe 18.11. klo 18.30 Seurakuntakeskuksessa aiheena "Tilit selviksi" juontajana Osmo Aronen, puhe Heikki Mäki-Pesola. Todistuspuheenvuorot Juhani Väinölän ja Henri Vuorinen

Naisten kahvila

Seurakuntakeskuksen musiikkisalissa Su 20.11. klo 15-18 hoitava iltapäivä, past. muusikko Ulla Poikonen puhuu "Eväitä omana itsenä olemiseen", musiikki Piia Mäkinen, "Maailman paras sinä", psykoterapeutti Seija Leppänen, kahvilanaisten esitys — Ravintola Liisanpuistossa Ti 13.12. klo 18.30 naisten kahvilan musiikillinen joulujuhla — Naisten kahvilan avoin raamatturyhmä torstaisin klo 18-19 seurakuntakeskuksen kappelissa

Teetupa Beetel

Antinkatu 22: Lauantaisin klo 18-23 teetupailta ja n. klo 21.30 hartaus

Mummun Kamari

Itäpuisto 14, 1. kerros. Avoinna Ma-Pe klo 11-15. Toiminta: Maanantaisin klo 11.30 "Hetki Raamatun sanan äärellä", Ma 5.12. suljettu — Tiistaisin klo 13 kamarikerho, käsitöitä ja askartelua, Ti 6.12. suljettu — Keskiviikkoisin klo 13 ohjelmatuokio, 16.11. Mummun kamarin 13-vuotissyntymäpäivät, 14.12. joulumyyjäiset — Torstaisin klo 13 viikonlopun hartaus— Perjantaisin avoinna ilman virallista ohjelmaa — Sunnuntaisin klo 13-15 vapaaehtoisten keskustelukerho — Mummun kamarin väki joulullomalla 16.12.-8.1.

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikerros avoinna tiistaisin klo 10-14. Käytössä kangaspuut, saumuri ja ompelukone. Vapaaehtoiset opastavat tarvittaessa. Joulumyyjäiset Ke 30.11. klo 10-13 — Työtupa joululomalla 1.12.-16.1.

Aino ja Oiva

Viikkarin Valkama, Juhana Herttukank. 17: Srk järjestämiä hartaustilaisuuksia maanantaisin klo 14-15.30: Ma 21.11. klo 14 lähetystyö diakuvin, Pihlavan srk:n nuorisotyönohjaaja Sinikka Hännikkälä — Ma 28.11. klo 14 Kauneimmat joluvirret, kanttori Juhani Kemppainen, diakonissa Marja-Leena Silvan — Ma 5.12. klo 14 Helluntaiseurakunta ja sairaalakuoro — Ma 12.12. klo 14 joulumessu Keski-Porin kirkossa, Pirkko Heikkilä, Marja-Leena Silvan

Liisa

Eteläpuisto 10, avoinna arkisin 10–15. Avunvälitys Ma-Pe 10–15, puh. 621 6636. Ystävävälitys Ma-Pe 12–15, puh. 621 6223. Kaikille avoin keskustelukahvila ma–pe 10–15.

Säännöllinen viikkotoiminta: Ma 12.30 (huom. muuttunut aika) Ristikonratkaisijat — Joka toinen Ma 11, levyraatinurkkaus, parittomat viikot —Ti 11 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa , kuukauden ensimmäisellä kerralla lauletaan virsiä ja viimeisellä kuunnellaan toivemusiikkia, myös mukana tuotua, 13.12. jouluhartaus — Ke 10 englannin keskustelukerho, 14.12. viimeinen ennen joulua — Ke kerran kuukaudessa klo 11.30-12.30 visailua Hannes Tiiran johdolla, seur. 30.11. — Ke kerran kuukaudessa runokahvila klo 11.30-13, seur.23.11. ja 14.12. joulurunot ja puuro 2 e — To 9-12.30 askartelukerho, Askartelutalkoot myyjäisiä varten 24.11. klo 9-15 — To 11 keittopäivä — To sauvakävelyä Kirjurissa,lähtö Pelle Hermanninpuiston edestä klo 12.30 — To 13.30 iltapäiväkerho — Pe 12 kirjallisuuspiiri — Lisäksi: Naisten hyvinvointiryhmän seuraava kerta Ke 16.11. ja 14.12. klo 18-19.30 — Irti Huumeista ry:n toiminnan esittely Ke 16.11. klo 12, Tiina Pekkanen — Luento Naisten virtsankarkailusta Ke 30.11. klo 18, naistent.erikoislääkäri Pentti Kilkku — Joulumyyjäiset To 1.12. klo 10-15 — Joululauluja yhdessä To 1.12. klo 13.30-15 Kristian Nevälaisen johdolla — Kaikille avoin ohjelmallinen pikkujoulu Pe 2.12. klo 14-16— Liisa täyttää 8 vuotta 5.12. Klo 10.30 Tuohulman lapset esiintyvät, kahvitarjoilu.

Kulttuurimatka Tukholmaan

Matka Tukholmaan 12.-15.1.2006 Tukholman Kuninkaalliseen Oopperaan, tutustuminen oopperataloon, museovierailu ym. Oopperana Puccinin Manon Lescaut. Laivamatkat Turku-Tukholma-Turku, yksi yö Tukholmassa. Sitovat ilmoittautumiset 25.11. menn. srk.tsto, Tarja Selin p. 02-6238 826. Tied. Anne-Marie Grundstén p. 02-6508 854 tai 050-5204798

© KIRKKO PORISSA

Kristilliset yhdistykset

Porin Seudun Kristilliset Eläkeläiset, seurakuntakeskuksessa joka toinen tiistai klo 13, seur. 29.11., 13.12. joulujuhla

Mass in English Käppärän pieni kappeli: Su 27.11. klo 16, Advent I — Su 11.12. klo 16, Advent 3

Evankeliumiyhdistys, SLEY, Varvink. 3: Su 20.11. klo 14 seurat "Vaikeat ihmissuhteet" Raili Turtola — Ti 6.12. klo 12-14 myyjäiset seurakuntakeskuksessa — Su 11.12. klo 14 seurat "Mitä armolahjoja minulla on?", Lauri Parvio — La 17.12. Sleyn Satak.piirin joulujuhla Karkun evank.opistolla — Su 18.12. klo 14 messu, Ville Auvinen, kirkkokahvi

Esikoislestadiolaiset, Tapionk. 8: Seurat sunnuntaisin klo 15, kotikuuntelunumero p. 633 1115

Israelin Ystävät ry Ti 29.11. klo 18 Israel-ilta srk.keskus, puheet ja musiikki Khaikovicit, juonto Mika Murto — Ti 13.12. klo 18 Hanukka-juhla srk.keskuksessa, Pentti Holi, Seppo Mäki-Arvela. Musiikki Karmelkuoro, juonto Markku Sumiala

Herättäjän seurat Porin seurakuntakeskus 1. krs, Itäpuisto 14, joka toinen torstai klo 19, seur. 17.11., 1.12. ja 15.12.

Rauhanyhdistys, Louhentie 4: Ke 16.11. klo 19 ompeluseurat kodeissa —To 17.11. klo 19 seurat Toejoen pappilassa, Esko Lapinoja, Erkki Savela — Nuoriso- ja seurakuntapäivät 19.-20.11.: La 16 seurat, Yrjö Tala, Tapio Holma, klo 18 alustus "Olkaa raittiit, valvokaa", Rauno Saarnio, keskustelua, iltahartaus, Tapio Holma, Su 13 seurat, R Saarnio, alustus "Neuvokaat teitänne keskenänne", T Holma, keskust., klo 18 seurat, R Saarnio — Ke 23.11. klo 19 ompeluseurat — To 24.11. klo 19 torstaikerho — La 26.11. klo 18 joulumyyjäiset — Su 27.11. klo 16 seurat — Ke 30.11. klo 19 ompeluseurat — La 3.12. klo 19 seurat — Su 4.12. klo 16 seurat, vierailevat puhujat — Ti 6.12. klo 16 itsenäisyysjuhla — La 10.12. klo 19 iltakirkko ja joululauluilta Luvian kirkossa — Su 11.12. klo 16 seurat — Ti 13.12. klo 13 tiistaikerho

Porin NTKY, Esivallank. 6: Su 27.11. klo 14 yhdistyksen syyskokous — Su 27.11. klo 15 sunnuntain yleisötilaisuus — Ti 6.12. klo 13-14.30 joulumyyjäiset, onkimista lapsille — Su 11.12. klo 15 joulujuhla

Kansanlähetys, Lähetyskoti, Eteläpuisto 10, 5. krs. Säännöllinen toiminta: Joka toinen Ma 17 Epin raamattupiiri, parilliset viikot, Raili Järvenpää — Lauantaisin klo 19 DOKillat, Antti Kiviranta, Mikko Korpi — Lisäksi Pe 18.11. klo 18.30 Me miehet srk.keskus — Su 20.11. klo 18 ystäväseurat ja jäsenkokous läh.kodilla, Uutisia Vammalasta M. Hautamäki, mus. Antero Forss, Eurasta Mari Vuorinen. Toimintasuunnitelma ja budjetti vuodelle 2006, valitaan hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle — Su 27.11. klo 18 Ihminen Jumalan kuvana, Liisa ja Esa Kuusinen — Ma 28.11. klo 18 lähetystilaisuus srk.keskus, nostalgiaa ja nuoruuden intoa, mm. Raili Grayn, Susanna Kiviranta, Liisa Aura — Pietniemen srk.talo joka toinen Ma 18 perheraamis, parittomat viikot, Seppo Vallinen — La 10.12. klo 10-15 joulumyyjäiset läh.kodilla, kakkuja, säilykkeitä, kudonnaisia, joulupuuroa ja –kortteja — Su 11.12. klo 10 Teljän kko messu, saarna A Kiviranta, lit. J Saari, alfakurssilaiset, kahvit ja joulupuuro ja myyjäistavaraa läh.hyv., klo 13 joulujuhla ja Kivirantojen siunaaminen lähetyskurssille, DOK nuoret, Mikko Korpi, Susanna Kiviranta, Liekki, Maija Salmijärvi, S Leppänen

Raino Salmijärvi

Vuodenajat ja kirkkovuosi rytmittävät suntion työtä. Lokakuussa Markku Mäkelä siivosi lehtiä.

Veljekset yhteensä 50 vuotta suntioina

Monitaitoisilta kirkonpalvelijoilta sujuvat niin messuvalmistelut kuin keittiötyötkin.

Porin Teljän seurakunnan suntiot **Hannu** ja **Markku Mäkelä** ovat sekä työkavereita että veljeksiä. Hannu tuli kirkkoon suntioksi vuonna 1975 ja Markku vuonna 1985. Työvuosia on kertynyt yhteensä jo 50.

— Tämä on monipuolista hommaa, Hannu Mäkelä sanoo.

Työnkuvaan kuuluvat talonmiehen ja vahtimestarin työt Teljän ja Väinölän kirkoissa sekä suntion työt kirkolliseissa toimituksissa.

— Ja sitten on kaikki ne hommat, joita kukaan muu ei tee, Markku Mäkelä toteaa.

Suntion kädenjälki näkyy jumalanpalveluselämässä ja kaikkialla kirkossa. Hän huolehtii esimerkiksi alttarin kukka-asetelmista. Välillä saa tehdä keittiötöitäkin.

— Myös siivoushommia tulee, jos viikonloppuna on paljon tilaisuuksia.

Suntion on tunnettava yhtä hyvin kirkollinen tapakulttuuri ja lainsäädäntö kuin siivoustekniikatkin.

Käytännön töiden ohella suntio tapaa monenlaisissa tilaisuuksissa niin iloisia kuin sureviakin ihmisiä. On siis oltava palvelutyön ammattilainen. Hannu Mäkelä sanoo ihmisten kohtaamisen olevan yksi työn mukavimmista puolista.

Itsenäistä hommaa

Miten sujuu veljesten yhteistyö?

— Olemme harvoin yhtä aikaa töissä, toinen on yleensä vapaalla, Hannu selittää.

Porin Teljän seurakunnassa on kolme suntiota, jotka pitävät vuorotellen vapaapäiviä.

— Toisaalta työvuoroista on kyllä helppo sopia, kun on tuttu kaveri, Markku sanoo.

— Ja molemmat tekevät töitä — ei siitä tulisi mitään, jos toiselle jäisi kaikki hommat, Hannu jatkaa.

Työajat ovat Hannun ja Markun mukaan suntion työssä se ikävin puoli. Ne ovat säännöllisesti epäsäännölliset. Työpäivät ovat tiedossa, muuten työaika määräytyy tarpeen mukaan. Virallinen työaika on arkisin klo 8–11 ja iltapäivällä neljästä iltaan tilaisuuksien mukaan. Pyhäpäivisinkin töitä tietysti on. Yhtäkkään joulua tai pääsiäistä kumpikaan veljistä ei ole ollut vapaalla.

— Onhan se hankalaa, vaikka onkin tottunut, Hannu myöntää.

Suntion työ on melko itsenäistä, mikä on veljesten mielestä hyvä juttu. Kiinteistö- ja pihatyöt on suunniteltava itse. Niitä tehdään vuodenaikojen ja olosuhteiden mukaan.

— Nyt lokakuussa esimerkiksi kaikki yli jäävä aika siivotaan lehtiä, Hannu sanoo.

Työn vapauden lisäksi veljekset kehuvat hyvää työilmapiiriä.

Koulutus virkistää

Hannu ja Markku Mäkelä ovat mukana suntion ammattitutkintoon tähtäävässä koulutuksessa. Uudet ajatukset ja uusi tieto ovat kymmenien työvuosienkin jälkeen tervetulleita.

— On mukavaa, että koulutus järjestyi Porissa, Hannu sanoo.

— Voimme työn ohella kouluttautua eikä tarvitse matkustaa muualle.

Koulutuspäiviä on kerran viikossa. Lisäksi opiskelijat saavat eriilaisia tehtäviä. He arvioivat, missä asioissa ovat vahvoja ja missä voisivat vielä kehittyä.

— Vierailemme myös toistemme työpaikoilla — aina oppii jotakin uutta, veljekset sanovat.

Kirkkovieraina arkkipiispa ja peura

Työvuosiin on mahtunut monenlaista. Markun mieleen on jäänyt arkkipiispan vierailu. Nuori suntio oli ollut vasta viikon töissä seurakunnassa, kun arkkipiispa saapui vieraisille.

— Piti viikossa opetella kaikki — kyllä se jännitti.

Kerran villi luonto tupsahti keskelle kirkkoa.

— Muistotilaisuuden jälkeen avasimme ovet tuuletusta varten, ja auton kolhaisema peura ryntäsi sisälle, Markku kuvailee.

Peura yritti hypätä ikkunan kautta ulos ja loukkasi itsensä pahemmin. Paikalle tulleet poliisit joutuivat lopettamaan eläimen.

Tiiviisti joulutunnelmissa

Joulut olivat 1980-luvun lopussa suntioille raskaita, sillä jouluyön messu päättyi vasta kolmen aikaan yöllä. Suntio järjesti kirkon messun jälkeen ja pääsi kotiin neljän maissa. Seitsemältä aamulla oli jälleen jumalanpalvelus.

— Yhtenä jouluaamuna heräsin vasta kymmenen yli kuusi, Hannu muistelee.

— Siinä sai kyllä Toyota pistää parastansa, että ennätin saada kirkon valmiiksi messuun.

Joulu ei nykyisin ole suntioille niin kiireistä aikaa, vaikka töissä onkin oltava. Adventtina sen sijaan riittää tohinaa.

— Kyllä me aikalailla tiiviisti ollaan joulutunnelmissa, Hannu toteaa.

Adventtiaikana ovat erilaisten piirien joulujuhlat, koululaiskirkot, kauneimmat joululaulut…

— Ei jää joulun lähestyminen huomaamatta, Markku hymyilee.

Katariina Mäkinen

Suntion ammattitutkinto työn ohessa

Tänä syksynä 12 Porin seurakuntien työntekijää on mukana suntion ammattitutkintoon tähtäävässä koulutuksessa. Koulutus toteutetaan Porin seurakuntayhtymän, Porin aikuiskoulutuskeskuksen ja Turun kristillisen opiston yhteistyönä. Koulutus on osa Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaa DeltaStream-projektia.

Suntion ammattitutkinto on näyttötutkinto. Oma ammattitaito ja osaaminen osoitetaan todellisissa töissä. Koulutuksen aikana perehdytään suntion työn eri alueisiin ja etsitään merkityksiä omalle työlle.

Uskoa omaan osaamiseen

Suntion tehtävät ovat monipuolisia ja vaativia. Turun kristillisen opiston kouluttajat **Matti Ahonen** ja **Jyrki Lumiainen** toivovatkin, että suntion ammattitutkinto tulisi vähitellen valtakunnalliseksi pätevyysvaatimukseksi. Tutkinto tuo jo työssä olevalle ja hommansa osaavalle virallisen pätevyyden ja varmuutta omaan työhön.

— Porissa järjestettävä koulutus on ainutlaatuinen, sanoo Porin aikuiskoulutuskeskuksen projektipäällikkö **Paula Virtaniemi**.

Suntion tutkinnon suorittajat työskentelevät erilaisissa tehtävissä, esimerkiksi seurakuntaemäntinä, siivoojina tai vahtimestareina. Kukin voi suntiokoulutuksessa opiskella sellaisia asioita, jotka työssä ollessa ovat jääneet vähemmälle huomiolle.

Mallia muillekin seurakunnille

Suntion ammattitutkinto perustettiin vuonna 2000. Se koostuu kolmesta eri osa-alueesta. Ensimmäiseen alueeseen kuuluvat jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset ja seurakunnan tilaisuudet. Toinen osa suntion työtä ovat kiinteistöt ja viheralueet. Kolmas osio on valinnainen. Porissa kolmantena osiona on ruokapalvelu ja viihtyisyys. Kaikista kolmesta työkentästä suoritetaan näytöt, joiden valmistuttua saa suntion ammattitutkinnon.

Järjestämällä mahdollisuuden tutkinnon suorittamiseen Porin seurakuntayhtymä tukee työntekijöidensä jaksamista ja osaamisen kehittymistä. Tavoite on, että työntekijä näkisi oman osaamisensa ja suntion työn arvon. Porin koulutuksessa luodaan mallia, jonka mukaan muutkin seurakunnat voivat tulevaisuudessa kouluttaa suntioita.

Kauneimmat joululaulut ja Joulukirkot

Raino Salmijärvi

Kauneimmat joululaulut

Kauneimpia joululauluja saa Porissa laulaa marraskuusta loppiaiseen. Lapsille on myös omia laulutilaisuuksia.

Sunnuntai 27.11.
Ahlaisten kirkko klo 18

Tiistai 29.11.
Puhurintie 1-3 klo 15, päiväpiirissä lauletaan joululauluja, Tarja Isokorpi

Sunnuntai 4.12.
Sotainvalidien sairaskoti klo 13.30, Heli Lehtonen, Taina Saine, Teljän Iltapäiväkuoro, Teljän Lapsikuoro Tuhannet sydämet
Kyläsaaren seurakuntatalo klo 16, Pasi Lehto, lasten lauluryhmä Nekut

Maanantai 5.12.
400-vuotiskoti klo 13, joululaulujen yhteislauluhetki, Pertti Kymäläinen

Keskiviikko 7.12.
Kasvihuoneenkatu 1-3 klo 13.30, Heli Lehtonen, Teljän Iltapäiväkuoro, Pasi Viitanen
Pinomäen koulu klo 18, Juhana Saari
Helka ja Jukka Kivellä klo 18, Ulasoorin-Reikon seurakuntaillassa joululauluja

Torstai 8.12.
Puhurintie 10 klo 18, Tarja Isokorpi

Perjantai 9.12.
Väinölän kirkko klo 17, nuorten kauneimmat, Heli Lehtonen, Juhana Saari, Taina Saine, Niina Kaijanniemi, Tulevat rippikoululaiset 2006 kolmessa ryhmässä.

Sunnuntai 11.12.
Viasveden Mäntypirtti klo 14
Metsäkappeli klo 15, Pirjo Tiira, Päivi Holkko
Kellahden koulu klo 15
Länsi-Porin kirkko klo 18
Teljän kirkko klo 18, Saara Kukko, Pasi Viitanen, Teljän Kirkkokuoro, Teljän Nuorisokuoro
Keski-Porin kirkko klo 18
Lampin koulu klo 18

KIRKKO PORISSA

Maanantai 12.12.
Reposaaren kirkko klo 19

Tiistai 13.12.
Vanhainkoti Himmeli klo 17, Lapsikuoro Tuhannet sydämet vierailee Lucianpäivänä, Heli Lehtonen, Pertti Kymäläinen
Lyttylän rukoushuone klo 18
Isojoenrannan seurakuntakoti klo 18

Keskiviikko 14.12.
Olotupa klo 13
Niittymaan koulu klo 18
Preiviikin kirkko klo 18
Mäntyluodon seurakuntakoti klo 18, koulun oppilaita, Päivi Holkko

Torstai 15.12.
Keski-Porin kirkon Kirkkotupa klo 18, de vackraste julsångerna
Toejoen pappila klo 18.30

Sunnuntai 18.12.
Pormestarinluodon seurakuntakoti klo 14
Martintalo klo 15, Jukka Latva-Hakuni, Maija Salmijärvi
Ruosniemen kirkko klo 15
Pihlavan kirkko klo 15, Hannu Dietrich, Päivi Holkko,
Lattomeren kirkko klo 15
Teljän kirkko klo 18, Anne-Marie Grundstén, Teljän Kamarikuoro, Käsikkäin-kuoro, joht. Tuula Pulkkinen
Metsäkappeli klo 18, Päivi Holkko

Maanantai 19.12.
Pihlavan kirkko klo 19 Päivi Holkko, Pihlavan kirkkokuoro

Tiistai 20.12.
Pietniemen seurakuntatalo klo 18

Loppiainen 6.1.
Esivallankatu 6 klo 15

Lasten Kauneimmat joululaulut – tilaisuudet
Keski-Porin kirkko Su 11.12. klo 15
Enäjärven koulu Ti 13.12. klo 18, Pirjo Tiira, Päivi Holkko,
Länsi-Porin kirkko Ti 13.12. klo 18
Väinölän kirkko Su 18.12. klo 15 , Heli Lehtonen, Pertti Kymäläinen, Teljän Lapsikuoro Tuhannet sydämet

Joulukirkot

Jouluaattona voi hiljentyä hartauteen tai yökirkkoon. Ahlaisissa jouluaamun jumalanpalvelus alkaa jo seitsemältä.

Jouluaaton hartaudet 24.12.
Maanmittarinkatu 9 klo 10
Keski-Porin kirkko klo 12.30, lapsiperheiden aattohartaus
Pietniemen seurakuntatalo klo 13, perhemessu
Väinölän kirkko klo 13, perheiden aattohartaus
Ruskakoti klo 13.30
Metsäkappeli klo 14
Reposaaren kirkko klo 14 ja klo 16
Keski-Pori kyrka kl. 14.30 julbön
Ruosniemen kirkko klo 14.30
Martintalo klo 15
Keski-Porin kirkko klo 16
Teljän kirkko klo 16
Länsi-Porin kirkko klo 16
Pihlavan kirkko klo 16
Ahlaisten kirkko klo 16

Yökirkot 24.12.
Metsäkappeli klo 21
Pihlavan kirkko klo 22
Teljän kirkko klo 22
Länsi-Porin kirkko klo 23

Joulukirkot 25.12.
Ahlaisten kirkko klo 7
Keski-Porin kirkko klo 8
Teljän kirkko klo 8
Länsi-Porin kirkko klo 8
Pihlavan kirkko klo 8
Reposaaren kirkko klo 8
Ruosniemen kirkko klo 9
Väinölän kirkko klo 9
Lattomeren kirkko klo 10
Metsäkappeli klo 10
Preiviikin kirkko klo 12
Mäntyluodon seurakuntakoti klo 12

Tapaninpäivä 26.12.
Keski-Porin kirkko klo 10 messu
Teljän kirkko klo 10 messu
Länsi-Porin kirkko klo 10 messu
Pihlavan kirkko klo 10 sanajumalanpalvelus
Ahlaisten kirkko klo 10 sanajumalanpalvelus
Reposaaren kirkko klo 12 sanajumalanpalvelus

Kauneimmat joululaulut tukee lähetystyötä

Kauneimmat joululaulut –tilaisuudet ovat Suomen Lähetysseuran 30-vuotinen perinne. Lauluillat saivat alkunsa vuonna 1973, kun Suomen Lähetysseuran musiikkisihteeri **Martti Kauppinen** ja kanttori **Matti Heroja** halusivat innostaa seurakuntien kanttorit tukemaan lähetystyötä.

Tavoitteena oli, että kaikissa Suomen seurakunnissa järjestettäisiin joululauluilta kirkkovuoden hiljaisimpana sunnuntaina, kolmantena adventtina. Jotta kaikkien olisi helppo osallistua yhteislauluun, painettiin erillinen lauluvihko. Ensimmäisenä vuonna mukana oli 140 seurakuntaa.

Nykyisin Kauneimmat joululaulut on yksi seurakuntien suosituimmista musiikkitapahtumista. Lähes jokaisen seurakunnan jouluun kuuluu ainakin yksi Kauneimmat joululaulut –tilaisuus. Vuosittain joululauluiltoihin osallistuu noin miljoona suomalaista.

Kauneimpien joululaulujen perinne ulottuu myös Suomen rajojen ulkopuolelle. Vuonna 2004 lauluvihkoja tilattiin Lähetysseurasta yli 40 maahan. Muun muassa Nepalissa ulkosuomalaiset kokoontuvat yhteiseen laulutilaisuuteen.

Uudempina joululauluina ovat lauluvihkoon päässeet espanjalainen sävelmä "Aasi katseli kummissaan" sekä heprealaiseen jidgal-sävelmään Raamatun pohjalta kirjoitettu "Marian jouluvirsi". Händelin sävelmään tehty "Riemuitse maa!" tuo juhlamieltä. Mukana vihkossa ovat tutut "Sydämeeni joulun teen", "Sylvian joululaulu" ja "Varpunen jouluaamuna".

Alkuperäisen idean mukaisesti Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa kannetaan kolehti lähetystyölle. Kolehti voidaan antaa joko seurakunnan omalle lähetystyölle tai Suomen Lähetysseuran Joululahja lähetystyölle -keräykseen.